2020 йил 25 январдан чиқа бошлаган

Миллий тикланишдан — миллий юксалиш сари

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Ижтимоий-сиёсий газета

№ 17 (1616), 2026 йил 27 январь, сешанба

www.yuz.uz | yuz.uznews | yuz_official | yuz.uz_news | yuz.uz_news

СПОРТ ДАВЛАТЛАР ВА ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДАГИ МУЛОҚОТ, ЎЗАРО АНГЛАШУВ ҲАМДА ҲАМКОРЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШНИНГ МУҲИМ ВОСИТАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 26 январь куни Тошкентда бўлиб ўтаётган Осиё Олимпия кенгашининг 46-Бош ассамблеясида иштирок этди.

Тадбирда етакчи халқаро ва минтақавий спорт ташкилотлари раҳбарлари ҳамда вакиллари, жумладан, Миллий олимпия қўмиталари ассоциациясининг биринчи вице-президенти, Қатар Олимпия қўмитаси президенти Шайх Жавъан бин Ҳамад Ол Соний, Халқаро антидопинг агентлиги президенти Витолд Банка, Халқаро гимнастика федерацияси президенти Моринари Ватанабэ, Оғир атлетика федерацияси президенти Муҳаммад Жалуд, “World Boxing” президенти Геннадий Головкин, Чим устида хоккей федерацияси президенти Муҳаммад Тайяб Икрам, Осиё Паралимпия қўмитаси раиси Мажид Рашид, Халқаро самбо федерацияси президенти Василий Шестаков, Миллий Олимпия қўмиталари ассоциацияси бош котиби Гунилла Линдберг ва Африка Олимпия қўмиталари ассоциацияси президенти Мустафо Берраф ҳам қатнашди.

Шунингдек, ассамблея ишида махсус меҳмонлар ва расмийлар, хусусан, Америка Қўшма Штатлари Президентининг махсус вакили Паоло Замполли, Россия Федерацияси спорт вазири Михаил Дегтярев, Саудия Арабистони спорт вазири Шаҳзода Абдулазиз бин Турки ол Сауд, Қатар ёшлар ва спорт вазири Шайх Ҳамад ол Соний ҳамда бошқалар иштирок этди.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида тобора кучайиб бораётган глобал зиддиятларга қарамай, спорт давлатлар ва халқлар ўртасидаги мулоқот, ўзаро англашув ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлашнинг универсал воситаси сифатида ўрин тутишини алоҳида таъкидлади.

Ўзбекистон Президенти Шайх Жавъан бин Ҳамад Ол Сонийни Осиё Олимпия кенгаши президенти этиб сайлангани билан қутлаб, унинг юксак даражадаги касбий маҳорати, салмоқли халқаро тажрибаси ва нафақат Осиё қитъаси, балки бутун дунёда спорт ривожига қўшган улкан ҳиссасини таъкидлаб ўтди.

Давоми 2-бетда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОСИЁ ОЛИМПИЯ КЕНГАШИНИНГ 46-БОШ АССАМБЛЕЯСИДАГИ НУТҚИ

Ҳурматли дўстлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Бугун дунёда глобаллашув тобора кучайиб, зиддиятли ва таҳликали жараёнлар кўпайиб бораётгани ҳеч кимга сир эмас. Бундай мураккаб вазиятда давлатлар ва халқлар ўртасидаги мулоқот, ўзаро тушуниш ва ҳамкорликни мустаҳкамлашда спортнинг беқиёс ўрни бор.

Тинчлик ва дўстлик элчиси бўлган спортнинг бутун башариятни, жумладан, биз яшаётган Осиё қитъаси халқларини бирлаштиришдаги ўрни ва таъсирини ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайди.

Осиё Олимпия Кенгаши қитъамизнинг 4 миллиард 800 миллиондан ортиқ аҳолисини бирлаштириб, Олимпия ҳаракатининг дўстлик, ўзаро ҳурмат, адолат ва тенглик каби эзгу ғояларини фаол тарғиб этмоқда. Сизлар минтақамиздаги ижобий ўзгаришларга улкан ҳисса қўшиб, спорт дипломатияси орқали “Жипслашган Осиё” намунасини кўрсатиб бермоқдасиз.

Фурсатдан фойдаланиб, бизга юксак ишонч билдириб, Осиё Олимпия Кенгашининг 46-Бош Ассамблеясини мамлакатимизда ўтказаётгани учун Кенгаш раҳбариятига Ўзбекистон Президенти ва Миллий Олимпия қўмитаси раҳбари сифатида алоҳида миннатдорлик билдираман.

Бугун мана шундай тарихий анжуманда Сизлар билан гўзал ва бетакрор юртимиз заминида учрашиб турганимиздан мамнунман.

Ўзбекистонга хуш келибсиз!

Ҳурматли ассамблея иштирокчилари!

Бугун сизлар қитъамизда ўзаро ишонч, аҳиллик ва ҳамжиҳатлик ришталарини мустаҳкамлашга хизмат қилаётган йирик платформа — Осиё Олимпия Кенгашининг Бош Ассамблеясида жуда кўп масалаларни муҳокама қилдингиз. Шулар қаторида айнан Тошкент шаҳрида Кенгашнинг Президенти лавозимига сайлов бўлиб ўтаётгани ҳам, шубҳасиз, улкан тарихий воқеадир.

Ушбу юксак лавозимга бир овоздан сайланган Шайх Жавъан бин Ҳамад ол Соний Ҳазрати Олийларини самимий қутлашга ижозат бергайсиз.

Ўтган йили апрелда — бугун янги сайланган Президент билан учрашувимиз чоғида спортни ривожлантириш борасида сермазмун суҳбат қилган эдик. Шайх Жавъан ҳазратлари Миллий Олимпия қўмиталари ассоциациясининг биринчи вице-президенти сифатида Қатарда футбол ва сув спорти бўйича жаҳон чемпионатлари каби кўплаб йирик спорт тадбирларини юқори савияда ўтказган, катта билим ҳамда тажрибага эга шахс. Бу инсон ўзининг ноёб салоҳияти ва самарали фаолияти билан нафақат Осиё қитъаси, балки бутун дунёда спорт ривожига улкан ҳисса қўшмоқда. Бугун Осиё Олимпия Кенгаши мана шундай малакали номзодни Президент лавозимига сайлаб энг тўғри қарорни қабул қилди, деб ўйлайман.

Ишонаманки, Шайх Жавъан ҳазратларининг бевосита раҳбарлигида Осиё Олимпия Кенгашининг нуфузи бундан ҳам юксалади.

Ҳурматли тадбир иштирокчилари!

Биз сўнгги йилларда Осиё Олимпия Кенгаши билан кўп қиррали ҳамкорлик алоқаларини янги босқичга кўтардик. Жумладан, 2022 йилда Осиё Олимпия Кенгаши Ижроия қўмитасининг 77-сессиясини мамлакатимизда муваффақиятли ўтказдик. Ушбу нуфузли Ташкилот томонидан Ўзбекистон вакили илк бор Марказий Осиё минтақаси бўйича вице-президент этиб сайланди.

2029 йилги Ёшлар Осиё ўйинларига мезбонлик қилиш учун айнан Ўзбекистон танланганини биз мамлакатимизга масъулиятли спорт ҳамкори сифатида берилган юксак баҳо, деб қабул қиламиз. Бу ишонч эса бизга қўшни ва қардош бўлган Марказий Осиё давлатлари билан спорт алоқаларини мустаҳкамлаш учун пухта замин яратмоқда.

Шу ўринда Осиё Олимпия Кенгаши Бош директори ва “World Aquatics” федерацияси раҳбари Ҳусайн ал-Мусаллам жаноблари ўзбек спортининг узоқ йиллик ва ишончли дўсти эканини алоҳида таъкидлашни истар эдим. Бу киши 1993 йилдан буён юртимизга мунтазам ташриф буюради. Ўзбекистонга катта меҳр қўйиб, мамлакатимизнинг халқаро спорт бўйича ташаббусларини фаол қўллаб-қувватлаб келмоқда.

Жаноб Ҳусайн ал-Мусаллам нафақат Осиёда, балки халқаро миқёсда ўзининг ақл-заковати, қатъият ва иродаси, барчага бирдек муносабати билан кенг спорт жамоатчилиги ишончини қозонган. Сув спорти барча турларининг бутун дунёда янги босқичга кўтарилгани бу фикрнинг яққол тасдиғидир. Хусусан, Лос-Анжелес — 2028 Олимпия ўйинларида сув спорти турлари дастури 49 тадан 55 тага кўпайгани, энг аввало, ривожланаётган давлатлар учун янги имконият бўлди.

Куни кеча юртимизда “World Aquatics” федерацияси Ижроия қўмитасининг йиғилиши ўтказилиб, унинг Минтақавий филиали ташкил этилгани Марказий Осиё спорт ҳамжамияти учун катта кўмак ва мадад бўлиши шубҳасиз.

Таъкидлаш жоизки, Осиё Олимпия Кенгаши амалга ошираётган ишларни бутун дунё спорт жамоатчилиги ҳар жиҳатдан тан олмоқда. Жумладан, Халқаро олимпия қўмитаси президенти Кирсти Ковентри хонимнинг Бош Ассамблеяга йўллаган видеомурожаати ҳам бунга яққол мисолдир.

Анжуманда Халқаро олимпия қўмитаси вакиллари сифатида Жеймс Маклеод ва Бирлашган кураш дунёси президенти Ненад Лалович иштирок этаётгани ҳам ана шундай юксак эътиборнинг далилидир.

Фурсатдан фойдаланиб, Ассамблея ишида биз билан бирга иштирок этаётган Халқаро антидопинг агентлиги президенти Витолд Банка, Халқаро гимнастика федерацияси президенти Моринари Ватанабэ, Оғир атлетика федерацияси президенти Муҳаммад Жалуд, “World Boxing” президенти Геннадий Головкин, Чим устида хоккей федерацияси президенти Муҳаммад Тайяб Икрам, Халқаро қиличбозлик федерацияси вице-президенти Анна Делгадо, Осиё Паралимпия қўмитаси раиси Мажид Рашид, Миллий Олимпия қўмиталари ассоциацияси Бош котиби Гунилла Линдберг, Африка Олимпия қўмиталари ассоциацияси президенти Мустафо Берраф жанобларига алоҳида ташаккур айтаман.

Бундан ташқари, анжуманимизда биз билан бир сафда турган қадрли меҳмонларимиз — АҚШ Президентининг махсус вакили Паоло Замполли, Россия Федерацияси спорт вазири Михаил Дегтярев, Саудия Арабистони спорт вазири Шаҳзода Абдулазиз бин Турки ол Сауд, Қатар ёшлар ва спорт вазири Шайх Ҳамад ол Соний, Иордания Олимпия қўмитаси Президенти Шаҳзода Файсал ал-Ҳуссайн, Бруней Доруссалом Миллий Олимпия қўмитаси Президенти Шаҳзода Суфри Болқиях, Бутан Олимпия қўмитаси Президенти Шаҳзода Жигйел Угйен Вангчук, Кувайт Миллий Олимпия қўмитаси Президенти Шайх Фаҳад Сабоҳ ас-Сабоҳ ҳазратларига ҳам ўз ҳурматимизни билдирамиз.

Давоми 2-бетда

ЎЗБЕКИСТОН БОЖХОНА СОҲАСИ ХОДИМЛАРИГА

Ҳурматли божхона органлари ходимлари!

Қадрли сержант, офицер ва генераллар!

Муҳтарам фахрийлар!

Сизларни 26 январь — Ўзбекистон Республикаси давлат божхона хизмати органлари ходимлари куни билан самимий табриклайман.

Мустақиллик йилларида божхона органлари мамлакатимиз иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш, миллий манфаатларимизни ҳимоя қилиш ва чегараларимиз дахлсизлигини асрашда давлатнинг ишончли таянчи бўлиб келмоқда.

Хусусан, Янги Ўзбекистон шароитида божхона органлари замонавий, очиқ ва самарали тизимга айланиб, юртимиз тараққиётига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Сизларнинг билим ва тажрибангиз, касбий маҳорат ва қатъиятингиз мамлакатимиз иқтисодий барқарорлигини мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Айниқса, соҳани рақамлаштириш, ортиқча бюрократия ҳамда инсон омилини камайтириш ва халқаро стандартларни жорий этиш борасидаги амалий ишларингиз алоҳида эътиборга лойиқ.

Соҳадаги туб ислоҳотлар туфайли кейинги йилларда божхона расмийлаштируви вақти 40 фоизга қисқартирилди, декларацияларнинг 20 фоизи инсон омилисиз амалга оширилмоқда. 2025 йилда 76,2 триллион сўм божхона тўловлари ундирилиб, бу кўрсаткич 21 фоизга ошди ва унинг давлат бюджети даромадларидаги улуши 25 фоизга етди.

Шунингдек, 1,2 триллион сўмлик товарларнинг ноқонуний айланмасига чек қўйилди. Хавфларни олдиндан таҳлил қилиш натижасида 7 триллион сўм, товарларни расмий импортга жалб этиш орқали қўшимча 2,3 триллион сўм бюджет маблағи ундирилиши таъминланди.

Шу билан бирга, 1,8 тонна гиёҳвандлик, 1,1 тонна психотроп ва кучли таъсир этувчи моддаларнинг ноқонуний муомаласига чек қўйилди. Жаҳон савдо ташкилоти талаблари асосида божхона тартиб-таомиллари соддалаштирилди. Жаҳон божхона ташкилоти билан самарали ҳамкорлик йўлга қўйилди. Янги Ўзбекистон божхонасининг халқаро нуфузи юксалиб бормоқда.

Мамлакатимиз божхона лабораторияси ва кинология марказининг минтақавий филиал мақомига эга бўлиши, Божхона институтининг “PICARD” дастури стандартлари асосида аккредитациядан ўтиши, божхона идорамизнинг мазкур ташкилот Аудит қўмитаси аъзолигига сайланиши ҳам шундан далолат беради. Божхона тизимида билимли, ташаббускор ёш кадрлар сафининг кенгайиб бораётгани, уларнинг малакали халқаро экспертлар сифатида эътироф этилаётгани қувонарлидир.

Қадрли соҳа вакиллари!

Бугунги мураккаб замонда иқтисодий хавфсизликни таъминлаш, жумладан, келгуси беш йилда “яширин иқтисодиёт” улушини икки карра қисқартиришда божхона органлари фаолиятини кучайтириш — долзарб вазифадир. Айниқса, мамлакатимизнинг Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиб кириши муносабати билан божхона тизимининг иш самарадорлиги ва масъулиятини тубдан ошириш зарур.

Шу боис, соҳани ҳар томонлама ривожлантириш, унинг моддий-техник базаси ва кадрлар салоҳиятини мустаҳкамлаш, ходимлар меҳнатини муносиб рағбатлантириш доимий эътиборимиз марказида бўлади. Ушбу шонли айёмда ўз хизмат бурчини адо этиш чоғида ҳалок бўлган мард ва жасур ходимлар хотирасини ҳурмат билан ёдга олиб, уларнинг оилалари ва фарзандларига эзгу тилакларимизни йўллаймиз.

Ҳурматли божхона органлари ходимлари!

Муҳтарам фахрийлар!

Сизларни яна бир бор чин дилдан қутлаб, барчангизга мустаҳкам соғлиқ, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Масъулиятли ва шарафли хизматингизда янги ютуқ ва зафарлар ёр бўлсин!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

2026 йил 27 январь, 17-сон

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОСИЁ ОЛИМПИЯ КЕНГАШИНИНГ 46-БОШ АССАМБЛЕЯСИДАГИ НУТҚИ

Бошланиши 1-бетда

Қадрли меҳмонлар!

Биз Янги Ўзбекистонда ёшларимизни халқаро олимпиада ҳаракатининг гуманистик ғояларига садоқат руҳида тарбиялашда, энг аввало, қадимий тарихимиз ва бой маданиятимиз, миллий қадрият ва урф-одатларимизга таянамиз.

Бу ҳақда гапирганда, машҳур миллий эпосимиз "Алпомиш" достонининг бош қаҳрамонлари — мард ва енгилмас паҳлавон Алпомиш ҳамда азму шижоатли, жасур Барчиной асрлар давомида юртимиздаги миллионлаб йигит-қизлар учун идеал намунаси бўлиб келаётганини таъкидлаш ўринлидир.

Шу маънода, спорт дунёсига, спорт тарбиясига хос эзгу фазилатлар халқимизнинг генетик кодида азал-азалдан мавжуд, десам, янглишмаган бўламан. Бундай хусусиятлар спортчиларимизнинг жаҳон ареналарини забт этишида катта тажриба, маҳорат ва илҳом мактаби бўлиб хизмат қилмоқда.

Бугунги кунда юртимизда аҳолини оммавий спорт билан қамраб олиш даражаси 15 миллион кишига етди. Аҳолининг 60 фоизини ёшлар ташкил этадиган мамлакатимиз учун бу қандай катта аҳамиятга эга эканини барчангиз яхши тушунасиз, албатта.

Биз, ислоҳотларимизнинг илк кунлариданоқ, барча соҳалар қатори жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга ҳам катта эътибор қаратдик. Олимпия ҳаракати тарғиботини энг қуйи бўғиндан бошлаш ва селекцияни кенгайтириш мақсадида уч босқичли "Президент Олимпиадаси" комплекс спорт мусобақалари тизимини йўлга қўйдик. Бу мусобақаларнинг ҳар бир босқичига халқаро спорт мезонлари ва талаблари татбиқ қилинди.

Ўтган йили 100 гектарлик ҳудудда барпо этилган Олимпия шаҳарчаси нуфузли спорт тадбирларини ўтказиш учун ҳар томонлама муносиб майдонга айланди.

Яратилган имконият ва шароитларга мос равишда спорт соҳасидаги ютуқларимиз ҳам ўсиб бормоқда. Париж — 2024 Олимпия ва Паралимпия ўйинларида спортчиларимиз 13-ўринни эгаллади. Ўтган йили жаҳон, Осиё ва Олимпия ўйинларида 50 дан ортиқ ўғил-қизларимиз рекорд натижаларни қўлга киритди. Ёшларимиз 2025 йил Баҳрайнда ўтказилган Осиё Ёшлар ўйинлари ва Саудияда Ислом бирдамлиги мусобақаларида фахрли 2-ўринни эгаллади.

Сўнгги йилларда юртимиз оғир атлетика, бокс, дзюдо, эшкак эшиш, волейбол, гимнастика, футзал каби 10 дан зиёд спорт турлари бўйича жаҳон чемпионати ва кубоги мусобақаларига муносиб мезбонлик қилди.

Олимпия ўйинларига тайёргарлик кўриш, самарали селекция бўйича янги тизим яратдик. Биз юқори маҳоратли спортчиларни тайёрлаш ишларини бундан буён ҳам изчил давом эттириш учун замонавий спорт инфратузилмаларини барпо этишга, соҳага рақамлаштириш ва инновацияларни кенг жорий қилишга, халқаро стандартларни фаол татбиқ этишга, спорт дипломатиясини кучайтиришга катта эътибор қаратамиз.

Бундан ташқари, ҳалол спорт тамойилига амал қилиб, допингга қарши курашнинг қатъий тарафдори бўлиб қоламиз. Бу борада Бутунжаҳон антидопинг агентлигининг адолатли сиёсатини тўлиқ қўллаб-қувватлаймиз.

Бугун ушбу Агентлик томонидан Тошкентда Марказий Осиё минтақавий антидопинг ташкилотларининг йиғилиши ва Халқаро форум ўтказилаётгани муҳим аҳамиятга эга. Ушбу тадбир маҳаллий мутахассислар учун антидопинг қоидалари бўйича тажриба алмашиш имкониятини бериши шубҳасиз.

Шунингдек, анжуманда қатнашаётган халқаро спорт ташкилотларида 50 дан ортиқ юртимиз вакиллари самарали фаолият юритаётганини ҳам мамнуният билан таъкидлаймиз.

Тадбир доирасида Халқаро ва Осиё спорт ташкилотлари бизнинг миллий спорт федерацияларимиз билан 20 дан зиёд муҳим битимлар имзолаганини ҳам олқишлаймиз. Улар ўз йўналишларида ҳар бир ҳудудимиздан 1 тадан спорт мактабини танлаб олиб, ҳақиқий намунага айлантириш учун кўмаклашаётганидан миннатдормиз.

Мисол учун, Халқаро оғир атлетика федерацияси — Бўстонлиқ туманида Акбар Жўраев номидаги оғир атлетика спорт клубини замонавий илмий ёндашув асосида ривожлантириш; Бирлашган кураш дунёси ташкилоти — Минтақавий спорт курашлари академиясини ташкил этиш; Осиё волейбол конфедерацияси — ҳар бир вилоятимизда волейбол бўйича 1 тадан спорт клубини бунёд этиш; Чим устида хоккей халқаро федерацияси — Тошкент ва Хоразм вилоятларида 2 та стадион қуриш каби аниқ мақсад ва натижага йўналтирилган келишувларга эришгани қувонарлидир.

Мазкур лойиҳаларни тўла-тўкис амалга ошириш учун менинг жойлардаги вакилларим бўлган ҳокимлар ва спорт федерацияларимиз раҳбарлари шахсан масъул бўлади.

Ишонаманки, бундай янги халқаро ҳамкорлик механизми спортимиз равнақига беқиёс амалий ҳисса қўшади.

Ҳурматли делегациялар аъзолари!

Энди сизларнинг иштирокингизда Олимпия ҳаракатини ривожлантириш, муҳим спорт ташаббусларини илгари суришга қўшаётган алоҳида ҳиссаси учун Шайх Жавъан ол Соний ҳазратларини Ўзбекистон Миллий Олимпия қўмитасининг "Шон-шараф" ордени билан тақдирлашга ижозат бергайсиз.

Сўзимнинг якунида шуни алоҳида таъкидлайман: Янги Ўзбекистон барча давлатлар билан спорт соҳасида кўп қиррали ҳамкорликка ҳамиша тайёр.

Бу шарафли йўлда сизлар каби яқин дўстларимизга эшикларимиз ҳам, юракларимиз ҳам доимо очиқ.

Барчангизга улкан куч-ғайрат, омад ва зафарлар тилайман.

Доимо соғ-омон бўлинглар!

СПОРТ ДАВЛАТЛАР ВА ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДАГИ МУЛОҚОТ, ЎЗАРО АНГЛАШУВ ҲАМДА ҲАМКОРЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШНИНГ МУҲИМ ВОСИТАСИ

Бошланиши 1-бетда

Ўзбекистоннинг Осиё Олимпия кенгаши билан кўп қиррали ҳамкорлигини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилди. Кенгаш Ижроия қўмитасининг 77-сессияси муваффақиятли ўтказилгани, республикамиз вакили Марказий Осиё минтақаси бўйича вице-президент этиб сайлангани ва 2029 йилги Ёшлар Осиё ўйинларига мезбонлик қилиш учун Ўзбекистон танлангани қайд этилди.

Давлатимиз раҳбари Янги Ўзбекистонда жисмоний тарбия ва спорт соҳасида амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар ҳақида ҳам сўз юритди.

Уч босқичли "Президент Олимпиадаси" комплекс спорт мусобақалари тизими йўлга қўйилди, замонавий спорт инфратузилмаси, хусусан, Олимпия шаҳарчаси барпо этилди, юқори малакали спортчиларни саралаш ва тайёрлаш тизими кенгайтирилмоқда.

Халқаро майдондаги юксак натижалар, жумладан, 2024 йилда Парижда бўлиб ўтган Олимпия ва Паралимпия ўйинларида Ўзбекистон спортчиларининг муваффақиятли иштирок этгани ҳамда юртимизда оммавий спорт ривожланиб, бугунги кунда 15 миллиондан ортиқ аҳоли мунтазам равишда жисмоний тарбия билан шуғулланаётгани қайд этилди.

Халқаро ва Осиё спорт ташкилотлари Ўзбекистон миллий спорт федерациялари билан 20 дан ортиқ битимлар имзолагани таъкидланди.

Хусусан, Халқаро оғир атлетика федерацияси Тошкент вилоятининг Бўстонлиқ туманида Акбар Жўраев номидаги оғир атлетика спорт клубини замонавий илмий ёндашув асосида ривожлантиришга кўмаклашади, Бирлашган кураш дунёси ташкилоти Минтақавий спорт курашлари академиясини ташкил этади. Осиё волейбол конфедерацияси ҳар бир вилоятда 1 тадан волейбол бўйича спорт клубини бунёд этса, Чим устида хоккей халқаро федерациясининг техник кўмагида 2 та стадион қурилади.

Ўзбекистоннинг ҳалол спорт тамойилига амал қилиш ва допингга қарши курашнинг қатъий тарафдори бўлиб қолиши қайд этилди.

Бу борада Тошкентда Марказий Осиё минтақавий антидопинг ташкилотларининг йиғилиши ва халқаро форум ўтказилаётгани муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари Янги Ўзбекистон барча давлатлар билан спорт соҳасида кўп қиррали ва узоқ муддатли ҳамкорлик учун очиқлигини тасдиқлаб, спорт дипломатиясини ривожлантириш ҳамда қўшма ташаббусларни илгари суришга тайёрлигини таъкидлади.

Тадбир якунида Шайх Жавъан бин Ҳамад Ол Соний олимпия ҳаракатини ривожлантириш, муҳим спорт ташаббусларини илгари суришга қўшаётган алоҳида ҳиссаси учун Ўзбекистон Миллий Олимпия қўмитасининг "Шон-шараф" ордени билан тақдирланди.

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Осиё Олимпия кенгаши раҳбарияти ва ташкилот Бош ассамблеяси иштирокчиларини қабул қилди.

Учрашув аввалида Осиё Олимпия кенгашининг янги сайланган президенти Шайх Жавъан бин Ҳамад Ол Соний давлатимиз раҳбарига Қатар Амири Шайх Тамим бин Ҳамад Ол Сонийнинг самимий саломи ва энг эзгу тилакларини етказди.

Мамлакатимиз етакчиси Ўзбекистонга халқаро спорт ҳаракатининг ҳамкори сифатида юксак ишонч билдирилиб, ташкилот ассамблеясини Тошкентда ўтказишга қарор қилингани учун миннатдорлик изҳор этди.

Спортни ривожлантириш "Ўзбекистон — 2030" стратегияси доирасида устувор йўналишлардан бири сифатида белгилангани таъкидланди.

Ўзбекистон халқаро спорт ташкилотлари билан ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ва амалий натижаларга эришишга қаратилган қўшма дастур ҳамда ташаббусларни амалга оширишга тайёрлиги қайд этилди.

Тадбир якунида Президентимиз спортни ривожлантириш ва спорт соҳасидаги халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашга қўшган улкан ҳиссаси учун Осиё Олимпия кенгаши бош директори ва "World Aquatics" федерацияси раҳбари Ҳусайн ал-Мусалламга Ўзбекистон Республикасининг юксак давлат мукофоти — "Дўстлик" орденини топширди.

ЎзА

БУГУННИНГ ГАПИ

2026 ЙИЛ: НАТИЖА ВА МАСЪУЛИЯТГА АСОСЛАНГАН ИСЛОҲОТЛАР БОСҚИЧИ

2026 йил Ўзбекистон учун ислоҳотларнинг янги сифат босқичини бошлаб бераётган муҳим давр сифатида намоён бўлмоқда. Бу йилга мўлжалланган давлат дастури, илгариги амалиётдан фарқли ўлароқ, ислоҳотларни фақат режалаштириш билан чекланмасдан, уларни аниқ натижа ва шахсий жавобгарлик асосида амалга оширишни назарда тутади. Бундай ёндашув давлат бошқарувида мазмунан янги фалсафа шаклланаётганидан далолат беради.

Элдор ТУЛЯКОВ,
"Тараққиёт стратегияси" маркази ижрочи директори

Илк бор ислоҳотлар алоҳида соҳалар бўйича устувор дастурлар шаклида қабул қилиниб, ҳар бир йўналиш бўйича ўлчаб бўладиган мақсадлар, аниқ индикаторлар ва шахсан масъул раҳбарлар белгиланмоқда. Бу эса давлат бошқарувида "ҳужжат қабул қилинди" ёндашувидан воз кечиб, "қандай натижага эришилди" тамойили қарор топаётганини англатади.

Давлатимиз раҳбари Мурожаатномада алоҳида таъкидлаганидек, ислоҳотлар марказида маҳалла институти турибди. 2026 йилга мўлжалланган давлат дастурида давлат сиёсати ислоҳотларни аҳолига энг яқин даражада — яъни маҳаллада амалга оширишга қаратилгани яққол кўринади. Маҳалла энди фақат ижтимоий институт эмас, балки иқтисодий, инфратузилмавий ва ижтимоий масалалар ҳал этиладиган асосий бўғинга айланмоқда.

Хусусан, жорий йилда маҳаллаларда иш ўринлари яратиш, камбағалликни қисқартириш ва инфратузилмани яхшилаш бўйича кенг кўламли ишлар қилиниши режалаштирилган. Энг муҳими, маҳалладаги ҳар бир муаммо давлат органлари учун аниқ масъулиятга айланиб, унинг ижроси рақамли тизим орқали доимий равишда назорат қилиниши кўзда тутилмоқда. Бу орқали ижро интизоми кучайиб, аҳолининг давлатга ишончи мустаҳкамланиши кутилмоқда.

Иқтисодий сиёсатда технологик ўсиш ва инвестицияларни жалб қилиш устувор вазифа сифатида белгиланган. Давлат инвестор учун тўсиқ эмас, балки ҳамкор сифатида ишлайдиган очиқ ва шаффоф бошқарув моделига ўтмоқда. Шу билан бирга, экология ва ресурслар сиёсатида тежамкорлик ҳамда барқарор ривожланиш узоқ муддатли давлат устуворлиги даражасига кўтарилмоқда. Бу эса иқтисодий ўсиш билан экологик масъулият ўртасида мувозанатни таъминлашга қаратилган ёндашувдир.

Давлат бошқаруви ва суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислоҳотлар жамиятда ишончни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Аҳоли мурожаатларини ҳал этишда давлат органларининг жавобгарлиги оширилиб, "OASIS" ягона рақамли платформаси орқали барча мурожаатлар шаффоф ва тизимли назорат қилинади. Суд-ҳуқуқ соҳасида адолат, очиқлик ва инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган механизмлар кучайтирилади.

Аёллар ва болаларга нисбатан зўравонликка қарши курашиш давлат сиёсатининг қатъий устувор йўналиши сифатида белгиланиб, жавобгарлик чораларини кучайтириш назарда тутилмоқда. Шунингдек, мажбурий ижро тизимига сунъий интеллект технологияларини жорий этиш орқали инсон омилини камайтириш, адолат ва самарадорликни ошириш мақсад қилинган.

Фуқароларнинг жамият ҳаётидаги иштирокини кенгайтириш ислоҳотларнинг муҳим йўналишларидан бири. Ижтимоий фаолликни рағбатлантириш механизмлари доирасида жамиятда фаол фуқароларга давлат хизматларида чегирмалар бериш, олий таълим шартномаларининг бир қисмини қоплаш, автомашина хариди учун кредитлар бўйича имтиёзлар жорий этиш таклиф этилмоқда. Бу фуқаролик фаоллигини иқтисодий ва ижтимоий рағбатлар билан боғлашга асос бўлади.

Айни пайтда 2026 йилга мўлжалланган давлат дастури ва ислоҳотлар пакети жамоатчилик муҳокамасига қўйилгани алоҳида аҳамиятга эга. Бу жараён ислоҳотларнинг очиқлиги, инклюзивлиги ва жамият фикрига таянишини таъминлайди. Умид қиламизки, фуқаролар, экспертлар ва фаол жамоатчилик вакиллари ушбу муҳокамаларда фаол иштирок этиб, қўшимча таклиф ва ташаббуслар билан чиқади.

Умуман олганда, 2026 йилга мўлжалланган ислоҳотлар давлатни инсонга янада йўналтирилган, ҳисобдор ва адолатли тизимга айлантиришга, "Ўзбекистон — 2030" стратегиясини амалий мазмун билан тўлдиришга хизмат қилади. Бу сиёсатнинг марказида эса инсон манфаатлари, жамият барқарорлиги ва мамлакатнинг узоқ муддатли тараққиёти туради.

КУН МАВЗУСИ

Саид аканинг маҳаллага кўчиб келганига тўрт йил бўлди. Бу муддатда у ҳам, оиласи ҳам янги муҳитга кўникиб кетди. Қўшнилар билан аҳил-иноқ яшайди, тўй ва маъракаларда, албатта, қатнашади. Ҳашар бўлса, эртадан кечгача қаторда туради. Қисқаси, маҳалланинг ўз одамидек бўлиб кетган. Аммо шунга қарамай, нимагадир у маҳалланинг расмий ҳисобида йўқ эди.

РЎЙХАТДАН ЎТИШ

"МЕН ҲАМ ҲИСОБДАМАН" ДЕГАН ИШОНЧ БЕЛГИСИ

Бу "йўқлик"ни Саид ака ўтган йили яққол ҳис қилди. Набираси мактаб ёшига етгач, уни биринчи синфга олиб борди. Ҳужжатларини тайёрлаб, боланинг қўлидан етаклаб мактабга борганида "Рўйхатда йўқ экансизлар", деган гапни эшитди. Шунда у ҳайрон қолди: тўрт йилдан буён шу маҳаллада яшаб, қандай қилиб расмий ҳисобга кирмай қолиш мумкин?

Кейинчалик бу муаммо яна бир неча бор такрорланди. Маҳаллага ажратилаётган субсидия, қишлоқ хўжалиги учун берилаётган имтиёзли кредитлар ва бошқа масалаларда ёрдам сўраб борганида ҳам ҳужжатларда номи чиқмади. Ёрдам сўраб кирган ҳар бир идорадан "Рўйхатда кўрсатилмагансиз", деган жавобни эшитаверди. Тўғриси, бу ҳолатда Саид аканинг ўзида ҳам қисман айб бор. Ҳужжат ишига пишиқ бўлмади, "Ўзлари бирор кун ҳисобга олиб қўйишар", деб юраверди. Рўйхатга олишга бепарво қаради.

Аслида эса бу муаммо фақат Саид аканинг оиласигагина тегишли эмас. Қишлоқ жойларда бундай ҳолат кўп учрайди. Кимнинг қанча ери бор, у ерда нима етиштириляпти, қанча чорва боқиляпти, қайси деҳқонга сув етмаяпти, кимга техника керак — шу маълумотлар аниқ бўлмаса, қишлоқ хўжалиги бўйича қабул қилинаётган қарорлар ҳам умумий бўлиб қолади.

Аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш айнан мана шу муаммоларни ҳал этишга хизмат қилади. Бу жараён орқали ер майдони, экинлар тури, ҳосилдорлик, чорва сони, фермер ва деҳқон хўжаликларининг ҳақиқий ҳолати аниқланади. Қаерда томорқа еридан тўлиқ фойдаланилмаяпти, қаерда эса сув ёки техника етишмаяпти — барчаси аниқ рақамларда кўринади.

Масалан, муайян ҳудудда сабзавотчилик билан шуғулланувчи деҳқонлар кўп экани рўйхатда акс этса, у ерда совиткич омборлар, қайта ишлаш цехлари қурилиши режалаштирилади. Ёки чорвачилик билан шуғулланувчилар кўп бўлган маҳаллада ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, ветеринария хизмати ва субсидиялар ҳажмини ошириш имкони пайдо бўлади. Демак, рўйхатга олиш қишлоқ хўжалигида кўзбўямачилик эмас, аниқ режа ва адолатли тақсимот асоси бўлади.

Бугун бу жараён янада осон йўлга қўйилган. Ҳозир аҳоли ва қишлоқ хўжалиги онлайн рўйхатга олинмоқда. Энди фуқаролар, деҳқон ёки фермерлар ишини ташлаб, идорама-идора юриши шарт эмас. Телефон ёки компьютер орқали, уйидан чиқмаган ҳолда, бир неча дақиқада ери, экини, чорваси ҳақида маълумот киритиши мумкин. Бу эса қишлоқ меҳнаткашлари учун жуда катта қулайлик.

Энг муҳими, берилган маълумотлар махфий сақланади. Жарима ёки жазо чораларини қўллаш учун эмас, балки ривожланиш режаларини тузиш мақсадида фойдаланилади. Бугун киритилган ҳар бир маълумот эртага қишлоқ хўжалигига янги техника, имтиёзли кредит, арзон ёнилғи, сифатли уруғ ёки қўшимча сув инфратузилмаси бўлиб қайтиши мумкин.

— Аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш тадбирининг энг асосий ишлари одамларнинг яшаш жойларида ўтказилади, — дейди аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш бўйича вилоят штаби бошлиғи ўринбосари Муса Анорбоев. — Шу боис, Жиззах вилоятида мазкур жараённи пухта ва тизимли ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилди. Хусусан, ҳудуддаги 304 та маҳалла фуқаролар йиғинида аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш ишларини ташкил этувчи стационар участкалар, яъни кичик штаблар ташкил этилди. Ушбу штаблар раҳбарлари, ўринбосарлари, асосий рўйхатга олувчилар ҳамда захирадаги ходимлар рўйхати шакллантирилиб, вазифалари аниқ-тиниқ белгилаб берилди.

Барча штаблар ва стационар участкалар аҳоли ҳамда қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш тадбирини ўтказиш бўйича зарур қўлланмалар, йўриқномалар ва услубий материаллар билан тўлиқ таъминланди. Айни пайтда мазкур участкаларда штаб аъзолари, "маҳалла еттилиги" вакиллари, турли идора ва ташкилотлар ходимлари фаолият юритмоқда. Улар аҳоли билан бевосита мулоқот қилиб, рўйхатга олиш ишларининг сифатли ва ўз вақтида бажарилишини таъминлашга хизмат қилмоқда.

Кўпчилик учун янги бўлган бу кенг қамровли тадбирнинг моҳиятини аҳолига тўғри ва тушунарли тарзда етказиш энг муҳим вазифаларимиздан. Шу мақсадда ўтган йили Жиззах вилояти статистика бошқармаси ходимлари, штаб аъзолари, "маҳалла еттилиги" вакиллари ҳамда вилоятда жойлашган алоҳида тоифадаги 19 та ташкилот масъул ходимлари учун ўқув-семинарлар ташкил этилди.

Шу билан бирга, тайёргарлик давомида Жиззах вилоятидаги олис ҳудуд тоифасига киритилган Бахмал туманидаги Ўрмончи ва Музбулоқ, Зомин туманидаги Туркман, Ғаллаорол туманидаги Саврук ва Қўйтош, Фориш туманидаги Дўстлик, Нарвон, Гараша ва Дарбоза маҳаллаларида, шунингдек, алоҳида тоифадаги 19 ташкилотда, жумладан, стационар шароитда даволанаётган беморлар бўйича рўйхатга олиш ишларини ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилди. Бу эса ҳеч ким эътибордан четда қолмаслиги, ҳар бир фуқаро расмий ҳисобга олинишини таъминлашга хизмат қилади.

Аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш фақат статистик тадбир эмас, балки вилоят, туман ва маҳаллаларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишини тўғри режалаштириш учун мустаҳкам асосдир.

— Ҳаётимда биринчи марта бундай кенг қамровли тадбирда иштирок этяпман, — дейди Фориш туманида яшовчи нафақахўр Ҳусин Алимов. — Илгари рўйхатга олиш деганда фақат қоғоз тўлдиришни тушунардик. Бу сафар эса маҳалламиздаги рўйхатга олиш штаби ходимлари тушунтириш бериб, амалий ёрдам кўрсатди. Шунинг учун ҳам оиламиз билан биринчилардан бўлиб онлайн рўйхатдан ўтдик.

Ҳусин ака оила бошлиғи сифатида сўровномани тўлиқ ва аниқ қилиб тўлдирган. Бу жараён унга кутилгандан ҳам осон кечган. "Телефон орқали, кўп вақт сарфламай, ўзим, оила аъзоларим, шунингдек, томорқамиз ва қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ маълумотларни киритдим. Рўйхатдан ўтганимдан сўнг сертификат ҳам олдим. Бу мен учун оддий қоғоз эмас, балки "мен ҳам ҳисобдаман" деган ишонч белгиси", дейди у.

Нафақахўрнинг таъкидлашича, аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини ошириш, ҳудудларнинг ривожини тўғри режалаштиришда жуда муҳим.

— Қаерда қанча оила бор, ким нима билан шуғулланяпти, қишлоқда қандай муаммолар мавжуд — шу маълумотлар аниқ бўлса, самарали қарорлар қабул қилинади. Бу эса охир-оқибат ҳар биримизга, оиламизга, фарзандларимиз келажагига хизмат қилади, — дейди пенсиядаги ўқитувчи Ҳусин ака. — Бу тадбирда қатнашиш ҳар бир фуқаронинг ўз келажаги учун қўшган ҳиссасидир. Шунинг учун онлайн рўйхатдан ўтиб, ўз маълумотларини киритсин. Бу орқали маҳалламиз ҳам, туманимиз ҳам, юртимиз ҳам янада обод бўлади.

Фарҳод НЕЪМАТОВ,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

ФАРОВОНЛИК ХАРИТАСИ

МАҲАЛЛА – ЎЗБЕК ЖАМИЯТИНИНГ ТАРИХИЙ МЕРОСИ, ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ ПОЙДЕВОРИ

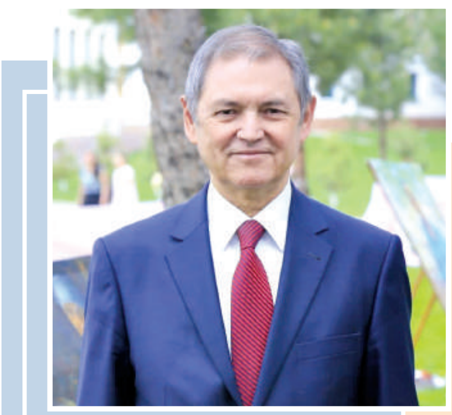

Исмоил САИФНАЗАРОВ,
ТДИУ профессори, фалсафа фанлари доктори

Президентимизнинг Олий Мажлис ва халқимизга йўллаган Мурожаатномаси мамлакат тараққиётининг асосий йўналишлари, жамият бирлиги ва давлат сиёсатининг устуворликларини белгилаб берди. Янги Ўзбекистоннинг яқин ва ўрта истиқболи тараққиёти дастурида маҳалла институтига алоҳида урғу берилиши унинг ижтимоий капиталини шакллантириш ва миллий бирдамликни мустаҳкамлашдаги беқиёс ўрнини яна бир бор тасдиқлади. Бу маҳаллани нафақат маъмурий бирлик, балки бетакрор тараққиёт моделининг марказий бўғини сифатида қабул қилишга қаратилган стратегик ёндашувни акс эттиради.

2026 йилнинг “Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили” деб эълон қилиниши маҳалла институтига давлат эътиборининг янги босқичига ишорадир. Бу нафақат маҳалла тизимини янада мустаҳкамлаш, инфратузилмасини яхшилаш, кадрлар салоҳиятини ошириш, балки маҳалланинг ижтимоий-сиёсий ролини янада кучайтиришга қаратилган кенг кўламли давлат дастурларини амалга оширишни англатади. Ушбу ташаббус маҳаллани мамлакатнинг бутун ижтимоий-иқтисодий ривожланиш стратегиясининг марказига қўйишга қаратилган. Зеро, маҳалла тинч ва аҳил бўлса, жамиятимиз ҳам шундай намоён бўлади.

Эътиборлиси, жорий йил ушбу йўлда жуда катта мақсад ва мўлжаллар белгиланмоқдаки, уларнинг рўёби, шубҳасиз, маҳаллаларни мамлакатимиз тараққиётининг таянч бўғинига айлантиради. Масалан, Президентимиз раислигида 23 январь куни камбағалликни қисқартириш ва аҳоли бандлигини таъминлаш бўйича 2026 йилда амалга оширилиши лозим бўлган асосий вазифалар юзасидан ўтказилган видеоселектор йиғилишида жорий йил учун 1 миллион нафар аҳолини доимий иш билан таъминлаш, 181 минг оилани камбағалликдан чиқариш, камбағалликдан холи маҳаллаларнинг сонини 2,5 баробар ошириб, 3,5 мингтага етказиш, ишсизлик ва камбағаллик даражасини 4,5 фоизга тушириш вазифалари белгиланди.

Ёки 2026 йилга мўлжалланган Давлат дастури лойиҳасини олайлик. Бунга доир Президент фармони лойиҳасида қайд этилганидек, жорий йил биргина маҳаллани ривожлантириш йўналиши бўйича маҳаллаларда 10 мингдан зиёд ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш лойиҳаларини ишга тушириш орқали қўшимча 100 мингта янги иш ўрнини яратиш, маҳаллалар инфратузилмасини такомиллаштиришга 20 триллион сўм маблағ йўналтириб, уларга Янги Ўзбекистон қиёфасини олиб кириш, маҳаллалардаги муаммоларни бир вақтнинг ўзида тезкор ҳал этишда барча давлат органларига масъулиятни юклаб, ижрони 7/24 режимда онлайн назорат қилиш амалиётини йўлга қўйиш каби устувор вазифалар назарда тутилмоқда.

Ҳа, мақсадимиз эзгу — одамларни даромадли иш билан таъминлаш, маҳаллаларда замонавий инфратузилма яратиш, мўлжалимиз аниқ — камбағаллик ва ишсизликни кескин камайтириш, тадбиркорликни ривожлантириш. Юқорида айтганларимиз — устувор вазифалар эса ана шу мақсадга замин яратиши билан аҳамиятлидир.

Маҳалла ривожланса, бутун мамлакатимиз юксалади. Демакки, маҳалла жамиятнинг энг асосий пойдевори. Бу — маҳалла даражасидаги барқарорлик ва ижтимоий аҳиллик, умуммиллий барқарорликнинг гарови эканини англатади. Маҳалладаги ижобий муҳит аҳоли фаровонлигини таъминлашга, ижтимоий муаммоларни эрта аниқлаш ва ҳал қилишга ёрдам беради. Бундан ташқари, маҳалла давлат ва жамият ўртасидаги кўприк вазифасини ўтаб, давлат сиёсатининг бевосита аҳолига етиб боришини таъминлайди.

Бу ерда одамлар бир-бирини яхши танийди, қийинчиликда ёрдам беради, умумий муаммоларни биргаликда ҳал қилади. Маҳалланинг анъанавий тузилмалари, қариялар кенгашлари, хотин-қизлар қўмиталари ва ёшлар етакчилари орқали жамоавий қарорлар қабул қилинади, низолар тинч йўл билан ҳал этилади ва жамоат тартиби сақланади. Буларнинг барчаси аҳоли ўртасидаги ўзаро ишонч ва бирдамликни мустаҳкамлаб, ижтимоий капиталини бойитади.

Азалдан маҳалла институти юртимизда ҳукм сураётган тинч-осойишта ҳаёт, миллатлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликни сақлаш, ёшларни миллий ҳамда умуминсоний қадриятлар — дўстона қўшничилик ва ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибат, ёрдамга муҳтож инсонларга ғамхўрлик ҳамда ватанпарварлик руҳида тарбиялаш жараёнига залворли ҳисса қўшиб келади. Маҳалла институти чет эл тажрибасини андоза қила олмайдиган ягона тизимдир. Буни хорижлик экспертлар ҳам эътироф этиб, уни ўрганиш кераклигини таъкидлайди.

Ютуқлар билан бирга халқимиз менталитетига зид, масалан, “Оила — муқаддас” деган азалий ва эзгу ғоя қадрсизланиши билан боғлиқ айрим ҳолатлар ҳам учраётгани ачинарлидир. Бундай пайтда маҳалла катта ижтимоий куч сифатида майдонга чиқиши керак. Чунки фаоллар, кўпни кўрган оқсоқоллар, тажрибали нуронийларимиз жамоатчилик билан биргаликда ҳар қандай муаммони ҳал қилишга, хато қилган ёшларни тўғри йўлга солишга қодир.

Қолаверса, маҳалла тадбиркорликни ривожлантириш орқали камбағалликни қисқартириш, аҳоли фаровонлигини ошириш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда муҳим марказ. Жамиятимизнинг энг қуйи бўғинигача тушиб, “маҳаллабай” ишлаш тизими йўлга қўйилгани ўзини оқламоқда. Ҳар бир хонадон, ҳар бир оила билан индивидуал режа асосида ишлаб, даромадни ошириш учун етарли ресурс ажратилди. Маҳаллаларни обод қилиш, одамлар ҳаётини яхшилаш ва тадбиркорлик инфратузилмасини ривожлантиришга ҳар йили 2,5-3 миллиард доллар йўналтириляпти. Маҳаллаларга бизнес муҳити, оилаларга эса фаровонлик кириб борганини одамлар ўз ҳаётида ҳис этмоқда.

Бундай кенг кўламли саъй-ҳаракатлар ҳисобига Ўзбекистон 2030 йилга қадар камбағалликни 2 карра қисқартириш бўйича олган мажбуриятини барвақт бажаришга ҳаракат қиляпти. Олдинга қўйилган мақсадларга эришиш учун еттита устувор йўналишни ўз ичига олган “Камбағалликдан фаровонлик сари” дастури амалга оширилмоқда.

Одамларнинг билимини оширмасдан туриб, уларни “камбағаллик гирдоби”дан чиқариш имконсиз. Шу боис, мамлакатимизда сифатли таълим асосида инсон капиталини ривожлантиришга узоқ муддатли истиқболда камбағалликни қисқартиришнинг асосий “драйвери” сифатида қаралмоқда. Биргина мисол, болажонларнинг боғчалардаги қамрови 27 фоиздан 78 фоизга ошгани натижасида 1 миллион нафар аёл таълим олиш, касб-ҳунар ўрганиш ва даромад топиш имконига эга бўлди. Бу ишларни давом эттириб, камбағал оилалар фарзандларини мактабгача таълим билан тўлиқ қамраб олиш учун барча шароитлар яратилмоқда. Ҳар бир камбағал оилада камида 1 нафар олий маълумотли йигит ёки қиз бўлиши учун имтиёзли таълим кредити ва давлат грантлари кўпайтирилаётгани қувонарли. Бундай оилаларни аниқлашда, албатта, маҳалланинг ўрни алоҳида.

Шу билан бир қаторда, ҳудудларда инфратузилмани яхшилаш, одамларга яшаш учун қулай шароитлар яратиш — кўп ўлчовли камбағалликни қисқартиришда муҳим қадам бўлади. Шу мақсадда дастур асосида қарийб 3,5 миллион аҳоли яшайдиган, шароити оғир мингта маҳаллада инфратузилма яхшиланиши белгиланди. Натижада 2025 йилда 470 минг хонадонга қарашли томорқага сув борди, яна 790 минг хонадонда электр энергияси таъминоти яхшиланди.

2026 йили маҳаллаларда инфратузилмани яхшилаш, иш ўринларини кўпайтириш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга яна 400 миллион доллар ажратилмоқда. Бунда 32 та туман ва ижтимоий шароити оғир 328 та маҳаллани танлаб, уларни ривожлантириш бўйича алоҳида дастур қабул қилинади. Бу — янги тажриба. Шунингдек, 810 та маҳаллада сув, канализация, йўл, мактаб ва боғча қуриш бўйича 1,3 миллиард долларлик лойиҳалар амалга оширилади. Уй-жойга муҳтож ва даромади паст аҳолига ипотека тизимидан фойдаланиш учун ҳар йили 200 миллион доллар субсидия ажратилади.

Жорий йилнинг “Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили” деб эълон қилиниши маҳалла вакилларининг ўз вазифаларини янада уюшқоқлик билан олиб бориши учун, аввало, ишга муносабати ва масъулиятини ошириш, ҳудудлардаги ишларни тўғри ташкил этиш, маҳалла — адолат мезони экани, уларнинг иши шу мезонларга таяниши лозимлигини ҳар доим юракдан ҳис қилишга ундаши лозим. Зеро, маҳалла, энг аввало, фаровон оилаларимиз, қадриятлар бешиги бўлган маҳаллада ўсиб-улғаяётган маънавий ва жисмоний баркамол ёшларимиз, кўркам қишлоқларимиз, замонавий ва файзли масканларимиздир. Бу — маҳаллаларда тўпланиб қолган муаммо ва камчиликларни оқилона ҳал этиш, тинчлик-осойишталикни асраб-авайлашда бизга берилган катта имконият бўлди. Бинобарин, жойларда муаммоларни ҳал қилишнинг яхлит ва таъсирчан вертикал тизими янада мустаҳкамланади.

Маҳаллани ривожлантириш бўйича белгилаб берилган вазифаларни, аввало, ўз иш услубимиз учун асосий тамойил сифатида белгилаб олишимиз, бу ғояларни кенг жамоатчилик орқали халқимиз турмуш тарзи ва маданиятига сингдиришимиз лозим. Натижада мамлакатимизнинг барча ҳудудларида обод гўшалар, кўркам масканлар, маҳаллаларимизда намунавий хонадон ва кўчалар сони ортиб бораверади. Ана шундагина одамларимизнинг ҳаётга ишончи юксалиб, яшашга, келажакка интилиши янада кучаяди.

Жойларда тегишли топшириқлар ижросини таъминлаш доирасида маҳаллалардаги ҳар бир кўчани ободонлаштириш, хонадон ва томорқа маданиятини ривожлантириш, оилаларни мустаҳкамлаш, ёшлар маънавиятини юксалтиришга қаратилган тадбирларни кенгайтириш лозим. Ижтимоий фаол кекса авлод вакилларини кенг жалб этган ҳолда ёшларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш, уларнинг маънавиятини юксалтириш, ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган тадбирлар маҳалла ободлиги ва хавфсизлиги, ўз навбатида, юрт тинчлиги ва осойишталигига хизмат этади.

Шу маънода, Тошкент давлат иқтисодиёт университетида ватанпарварлик, миллий ғурур, бағрикенглик, оилапарварлик, меҳр-оқибат каби фазилатларни шакллантириш учун мустақил иш сифатида “Менинг маҳаллам — менинг фахрим” мавзуси бўйича лойиҳани йўлга қўйганмиз. Талабалар ўз маҳалласи тарихи, ҳурматли инсонлари, анъаналари, замонавий ҳаёт фаолияти ҳақида альбом-тақдимот ишлаб чиқади, уларни гуруҳда, маҳаллада тақдимот қилади, маҳалла ривожи бўйича ўз таклиф ва тавсияларини тайёрлайди.

Ушбу лойиҳа университетимизда 2017 йилдан буён давом этиб келмоқда. Ўтган даврдаги кузатувимиз шуни кўрсатмоқдаки, лойиҳаларни бажариш, изланиш олиб бориш, уларни тақдимот қилиш жараёнлари талабанинг дунёқарашига ижобий таъсир этмоқда, уларда маълум бир маънавий юксалиш сезилмоқда. Мазкур тажрибани бутун республикада оммалаштиришга киришилди. Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси ва Ёшлар ишлари агентлигининг 2025 йил 13 августдаги “Олий таълим ташкилотларида “Менинг маҳаллам — менинг фахрим” лойиҳасини ташкил этиш тўғрисида”ги қўшма қарори қабул қилинди. Мазкур лойиҳа бевосита университетимиз бошчилигида амалга оширилаётир. Лойиҳа талабаларда юртга садоқат, бағрикенглик, ватанпарварлик ва меҳр-оқибат ҳиссини ривожлантириш, жамиятимиз асоси бўлган маҳалла институтининг мазмун-моҳиятини чуқур ўрганишга хизмат қилади.

“Менинг маҳаллам — менинг фахрим” лойиҳасида ортиқча дабдабабозлик йўқ, аксинча, бу оддий кундалик ишимиз сифатида намоён бўлиши керак. Яъни олий таълим муассасалари фалсафа фанини ўқитиш жараёнида мустақил ишни бажариш учун талабаларни ўз маҳаллаларига йўллайди, тайёрлаган тақдимотини баҳолайди. Маҳаллалар эса талабаларга лойиҳани бажариш учун шароит яратади, ёшлар етакчиси талаба билан ҳамкорлик қилади, талабани маҳалла фаолиятига жалб этади.

Худди шу каби маҳалла хотин-қизлар фаоли талаба қизларимиз билан ҳамкорлик қилади. Аълочи, жамоат ишларида фаол талабалар ва уларнинг ота-оналари моддий ва маънавий рағбатлантирилади. Бу эса ёшлар, умуман, аҳолининг илм-фанга қизиқишини кучайтиради, ёшлар ўз маҳалласи билан танишади, кейинчалик қаерда бўлишидан қатъи назар, маҳалласини эслаб юради. Хуллас, ушбу ташкилотлар ҳамкорлигида ҳар йили маҳаллаларга камида 300-400 минг талаба боради, бу эса катта муваффақият — жамиятимизда миллий ва умуминсоний қадриятлар уйғунлигига эришишга катта ҳисса қўшиш дегани.

Мамлакатимизда 1 миллион 700 мингдан зиёд талаба бор. Агар лойиҳа уларнинг барчасини қамраб олса, маҳалла чинакам қадриятлар масканига айланади. Чунки ёшлар, талабалар ғояга бой, ташаббускор. Талабаларнинг ана шундай креатив ғоялари маҳаллани ҳаракатга келтиради. Тўй ва маросимлар ўтказишга, данғиллама иморат ва ҳашаматли автомобиллар сотиб олишга муккасидан кетган одамлар исрофгарчиликка эмас, балки илм-фанга, фарзандларини билимли қилишга пул, сармоя ажрата бошлайди. Маҳаллаларимизда чинакам маънодаги миллий қадриятлар мустаҳкамлана бошлайди.

Қолаверса, Учинчи Ренессанс устунлари бўлган профессор-ўқитувчи ва педагогларнинг талабалар билан бирга маҳаллага кириб келиши маҳалла ривожига, қиёфасининг ўзгаришига, камбағал оилалар камайишига олиб келади. Фаол талабалар маҳаллалардаги уюшмаган ёшларга ҳам ижобий таъсир кўрсатади. Жойларда ўқувчилар билан учрашувлар ташкил этиляпти. Талабалар лойиҳа доирасида мактаб ўқувчилари билан учрашиб, ўзларининг бўлажак касблари ҳақида ёшларга тушунча бермоқда. Бу жараён ўқувчи ёшларда касбга оид маълум тасаввурлар ҳосил қилишига ёрдам беради.

Шу билан бирга, ёшлар ўз маҳалласи тарихи, таниқли инсонлари ҳақида маълумотга эга бўлади. Бу эса эртанги кун эгаларида ахлоқий

фазилатларни юксалтиради. Кузатишларимизга кўра, бу ҳолат ўқувчиларда пухта билим олишга қизиқишни оширмоқда. Демакки, лойиҳа орқали иккита мақсад — маҳаллани қадриятлар ва илм масканига айлантириш, бу билан Учинчи Ренессанс пойдеворини қуришга йўл очган бўламиз.

Кези келганда яна бир фикрни айтиш ўринли. Лойиҳа эзгуликка, ёшларни умуминсоний қадриятлар, ватанпарварлик руҳида тарбиялашга ҳисса қўшаётган экан, демак, ижтимоий фанларга эътибор кучайтирилаётгани самара беряпти. Акс ҳолда, дунёқараши бир томонлама шаклланган, ўзидан бошқани ўйламайдиган, халқ, давлат ва жамият тушунчаларидан бегона ва бугунги кунда чет элларда “бой берилган авлод” дея аталаётган ёшлар синфи бизда ҳам вужудга келиши мумкин эди.

Президентимиз “Янги Ўзбекистон стратегияси” асарида “Бундан 60-70 йил илгари Иккинчи жаҳон урушидан кейинги қийинчилик ва моддий тақчиллик йилларида хорижда ишлаб чиқилган ва асосан, маънавият ва гуманитар таълимга пул сарфлаш зарур эмас деб ҳисобланган ва мутлақ ғоясизликка асосланган ижтимоий концепциянинг оқибатлари қандай бўлганини бугун кўриб турибмиз”, дея қайд этади. Демак, ижтимоий фанларни ўқитишга эътиборни аямаслигимиз керак. Беш йил, ўн йил ўтар, сарфланган маблағ изсиз кетмаганининг гувоҳи бўламиз.

Жанубий Корея, Япония, Сингапур каби давлатлар тажрибаси ҳам таълим ва тарбияга сарфланган молия ўзини оқлаганини бутун дунёга намоён қилди. Шундай экан, таълим тизимининг барча босқичларида ижтимоий фанларни қай тарзда тақсимлаш, ўқитиш ва амалиёт соатларини қандай ташкил этишга доир махсус концепцияни ишлаб чиқиш эҳтиёжга айланди. Шу сабабли Президентимиз “Янги Ўзбекистон стратегияси” асарида айтганидек, “Узлуксиз таълим тизимида ижтимоий фанларни ўқитиш тартиби ва тамойиллари тўғрисида” қонун ишлаб чиқиш ва уни амалиётга жорий этиш эҳтиёжи мавжуд. Шундагина биз миллий иқтисодиётимизнинг барча соҳаларида ҳар томонлама билимли, чинакам замонавий кадрларни тайёрлашга эришамиз.

2026 йилнинг мамлакатимизда “Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили” деб эълон қилиниши маҳалла институтига давлат эътиборининг янада ошгани, маҳаллалардаги бунёдкорлик ишларининг янги босқичига ишорадир. Бу нафақат маҳалла тизимини янада мустаҳкамлаш, унинг инфратузилмасини яхшилаш, кадрлар салоҳиятини ошириш, балки маҳалланинг ижтимоий-сиёсий ролини янада кучайтиришга қаратилган кенг кўламли давлат дастурларини амалга оширишни англатади. Ушбу ташаббус маҳаллани мамлакатнинг бутун ижтимоий-иқтисодий ривожланиш стратегиясининг марказига қўйишга қаратилган.

Биз маҳалланинг халқ билан давлат ўртасидаги “кўприк” вазифасини амалга оширувчи мустақил ва халқчил тузилмага айланишини таъминлашимиз, уни жамоатчилик бошқаруви ва назоратининг таянч бўғинига айлантиришимиз, жамиятдаги ўрни ва ролини кучайтиришимиз лозим. Бунинг учун эса маҳалла бошқарувида аҳолининг фаол иштирокини таъминлаш, ҳар бир фуқаро ўзи ва оиласининг келажаги, молиявий аҳволи ва фаровонлигини таъминлашда масъулиятни сезиши, боқимандаликка ўрганмаслик ҳиссини янада кучайтириш бўйича тарғибот-ташвиқот ишларини кенгайтириш зарур.

Ўз навбатида, булар фуқароларнинг ўз уйи ва кўчасини озода сақлаш, миллий қадрият ва урф-одатларни ҳурмат қилиш, маънавий ва маърифий ишларда маҳалланинг ўрнини кучайтириш, аҳоли ўртасида ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик муҳитини мустаҳкамлаш, “маҳалла еттилиги” томонидан маҳалланинг ички ресурсларини аниқлаш ҳамда уларни ижтимоий хизматлар ва ёрдам кўрсатишга сафарбар этади. Шунингдек, маҳаллалардаги муаммоларнинг ўз вақтида ва самарали ечилишида давлат органлари ва ташкилотларининг маҳаллалардаги вакиллари саъй-ҳаракатларини бирлаштириш, маҳалланинг молиявий имкониятларини ошириш, камбағал фуқароларга ажратилаётган бюджет ва бошқа маблағларнинг мақсадли ва манзилли йўналтирилишини таъминлаш, маҳаллаларнинг моддий-техник таъминотини яхшилаш, соҳага замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этишга хизмат қилади.

Қисқаси, Президентимизнинг навбатдаги Мурожаатномаси Ўзбекистоннинг бугунги ва келажак тараққиётида маҳалла институтининг муҳимлигини стратегик даражада белгилаб берди. Маҳалла бу — нафақат ўзбек жамиятининг тарихий мероси, балки ижтимоий капитални шакллантирувчи, миллий бирдамликни таъминловчи, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбияловчи ва умуман, мамлакат тинчлиги ҳамда равнақидаги асосий пойдевор ҳамдир.

Франция тараққиёт агентлигининг 80,3 миллион доллар маблағлари ҳисобидан иккинчи — “Шаҳрисабз ва Китоб шаҳарларида канализация тизимларини реконструкция қилиш ва кенгайтириш” лойиҳаси якунига етказилди.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН
ИНСОН ҚАДРИ УЧУН
www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

ҚАШҚАДАРЁ: ИЧИМЛИК СУВ ТАЪМИНОТИНИ ЯХШИЛАШ БЎЙИЧА ЗАМОНАВИЙ ЛОЙИҲАЛАР

Кўп йиллар давомида Қашқадарё вилоятида ичимлик сув таъминоти энг оғриқли муаммо бўлиб келаётганди. Олис ҳудудлар тугул, воҳа маркази — Қарши шаҳрида ҳам бу борада бажарилиши лозим бўлган ишлар кўп эди. Айниқса, кўп қаватли уйларда аҳвол анча оғир бўлиб қолганди. Кун давомида сув жўмрагига термилиб ўтиришлар, соатлаб навбатда туришлар аҳолини чарчатганди. Оқибатда бир муаммо иккинчисини эргаштириб келарди.

Соҳа мутахассислари маълумотларига кўра, 2010 йилда Қашқадарё аҳолисининг атиги 27 фоизи ичимлик сув билан таъминланган. Бу кўрсаткич 2016 йилга келиб, бор-йўғи 37 фоизга етган. Ҳозир вазият тубдан яхшиланди. Янги Ўзбекистонни бунёд этиш сари ташланган одимлар ўз самарасини бериб, тизим катта ўзгаришларга юз тутди.

Томчига термилган кунлар энди эртак

Эрта тонг. Одатда қишлоқ одамлари субҳидамда уйғонади. Тонг ёришиши билан қайноқ ҳаёт бошланади. Кимдир чорвасига қарайди, бошқаси далага йўл олади. Бундан ташқари, уларнинг яна бир муҳим вазифаси бор. Бунга деярли ҳар куни бир киши банд бўлиши керак. Бу — сув ташиш. Тепаликда жойлашган хонадонда ҳам айнан шу мавзуда гап кетмоқда. Кеча келтирилган сув тугаган. Уни олиб келиш осон эмас. Соатлаб навбатга туриш лозим.

— Кеча мен олиб келгандим. Бугун опам борсин, — дейди оиланинг кенжа фарзанди Ботиржон. — Бугун мактабга боришим керак. Кеча устозимдан зўрға рухсат олгандим...

— Мен ҳам дарсга бормасам бўлмайди. Ҳар икки-уч кунда сувга бораман. Бугун бошқа биров олиб келсин, — дея эътироз билдиради опаси Нигора.

Бир оз баҳслашувдан сўнг оиладан бир киши сув келтиришга йўл олади. Аслида, бу унчалик қийин иш эмас. Аммо катта қишлоқ учун бор-йўғи биргина чашма бор. Бир оз кечиккан одам икки челак сув учун ярим кунини йўққа чиқаришга мажбур. Харибулоқдаги ҳар бир уйда тонгда деярли шундай манзара кузатилади.

Илгари бу атрофдаги қишлоқларга юқоридан қувур орқали ичимлик сув келтирилган. Афсуски, йиллар ўтиб, қувурлар эскириб, яроқсиз ҳолга келиб қолган. Мана, 20 йилдан ошибдики, ичимлик сув муаммо. Биргина Деҳқонобод туманининг Харибулоғида эмас, ён атрофдаги қишлоқларда ҳам аҳвол шу. Аҳоли бир неча бор мурожаат қилган. Аммо сўров жавобсиз қолган. Ўтган йили аҳолини қийнаб келаётган муаммога барҳам берилди. Туман ҳокимлиги томонидан маблағ ажратилиб, тоғ этагидан сув келтирилди.

— Обиҳаёт олиб келиниши барчамизни қувонтирди, — дейди Дуоб маҳалласи фаоли Худойберди Алиқулов. — Ҳозир нафақат Харибулоқ, балки Дуоб, Қизилмозор қишлоқларига ҳам ичимлик сув келди.

Ҳудуд аҳолиси сув келгунча катта маблағ, кўплаб инсонларнинг машаққатли меҳнати сарф бўлганини яхши билади. Шу боис, улар ҳар томчини қадрлашга ҳаракат қиляпти. Беҳуда оқизишга йўл қўймай, имкон борича тежашга интилмоқда.

— Туман ҳокимлиги томонидан маҳаллий бюджетдан 220 миллион сўм ажратилди. Натижада бирйўла учта қишлоққа ичимлик сув келди, — дейди “Қашқадарё сув таъминоти” АЖ Деҳқонобод филиали раҳбари Суюнбек Алланазаров. — Жамиятимиз ходимлари томонидан қувурлар тортилди. Қишлоқ одамлари ташаббус кўрсатиб, ҳашар уюштиргани бизга катта ёрдам бўлди. Бунинг эвазига қисқа фурсатда сув келди.

Азалий орзулар ушалди

Қашқадарё воҳасида ичимлик сув таъминоти муаммоси нафақат олис манзилларда, балки туман марказларида ҳам бўлган. Жумладан, Муборак, Ғузор ҳамда Косон туманларида аҳвол деярли бир хил эди. Оқибатда мазкур ҳудудларда аҳоли эътирозлари кўпайиб борди. Орадан вақт ўтди. Янгиланишлар даври бошланди. Имкониятлар ишга солиниб, янги лойиҳаларга қўл урилди. Янги сув сақлаш омборлари қурилди. Эски қувурлар алмаштирилди, янги тармоқлар тортилди.

— Бу яқин орада туманимиз маркази ичимлик сув билан таъминланмаса керак деб ўйлардим, — дейди ғузорлик меҳнат фахрийси Дилбар Хўжақулова. — Ўтган йили катта ишлар қилинди. Натижада ҳар бир хонадонга обиҳаёт кириб борди. Бундан барчамиз мамнун бўлдик. Охирги марта қачон қувурдан сув келгани ёдимдан ҳам чиқиб кетган экан. Рости, бу шунчаки орзуга айланиб қолган эди. Ниятимиз ижобат бўлди.

“Қашқадарё сув таъминот” АЖ ахборот хизмати раҳбари Ихтиёр Умаровнинг таъкидлашича, яқин йилларгача Ғузор тумани аҳолисининг бор-йўғи 2,4 фоизи ичимлик сув билан таъминланган. 2021 йилда туманда мазкур йўналишда кенг кўламли ишлар бошлангач, иккита сув иншооти қурилиб, 137 километр тармоқ тортилган. Натижада Ғузорнинг йигирма бир ярим минг аҳолиси илк бор ичимлик сув билан таъминланган.

Айни пайтда ичимлик сув таъминоти борасида Косон туманида ҳам мақтовга лойиқ ишлар бажарилмоқда. Туман марказидаги мавжуд сув сақлаш иншооти 1971 йилда бунёд этилган. У таъмирталаб бўлиб қолганди. Ўтган йили 4 миллион долларга яқин инвестиция ўзлаштирилиши натижасида ҳозир ҳар бири 5 минг куб метр сув сақлаш сиғимига эга 2 та ҳовуз, 2 та резервуар ҳамда насос станцияси, сувни зарарсизлантирувчи иншоот ва лаборатория қурилмоқда.

Маълумотларга кўра, шу пайтгача Косон тумани аҳолисининг 7 фоизигина ичимлик сув билан таъминланган. Янги сув иншооти ишга тушиши билан, аввало, туман марказида бу кўрсаткич 100 фоизга етади. Қолган ҳудудларда босқичма-босқич сув таъминоти яхшиланиб боради.

— Туман марказида яшасак-да, ичимлик сувни махсус машиналарда ташиб ичардик, — дейди Косон тумани “Дўстлик” МФЙ фаоли Мақсуда Раҳматуллаева. — Адашмасам, йигирма йилча сувсиз яшадик. Қачон бизга ҳам ичимлик сув келаркан дея орзу қилардик. Гоҳида бошқа вилоятлардан танишларимиз меҳмонга келса, хижолат бўлардик. Яқинда кўчамизда янги сув қувури тортила бошланди. Тез орада маҳалламизга сув келади.

Муборак туманидаги сув иншооти ҳам 1980 йилда ишга туширилган. Ундаги сув насослари анча эскириб қолганди. Оқибатда туман марказига сув етказиб бериш катта муаммога айланган эди. Янги лойиҳага кўра, 2 миллион 800 минг доллар ажратилиб, сув иншоотидаги ҳар бири 10 минг куб метр сув сақлаш сиғимига эга 3 та резервуар қайта таъмирланмоқда. Насос станцияси қурилмоқда. Тизимда “ақлли” насослар ўрнатиляпти. Шу билан бирга, сувни зарарсизлантирувчи иншоот барпо этилиб, замонавий технологиялар билан жиҳозланмоқда. Мазкур лойиҳа эвазига туман аҳолиси тўлиқ ичимлик сув билан таъминланади.

— Машъал маҳалласига кўчиб ўтганимга ўттиз йил бўлди. Анча йиллардан буён сув муаммоси ҳал этилмай келинаётганди, — дейди Муборак туманида яшовчи Холниёз ота Сафаров. — Шукрки, бугун ҳудудимизда катта ишлар бажарилмоқда. Тез орада нафақат бизнинг маҳалла, балки бутун туманимиз одамлари ташвишдан холи бўлади.

Сўнгги етти йилда 40 фоиздан ошди

Ҳозир Қашқадарё вилоятида ичимлик сув Шаҳрисабз, Китоб, Яккабоғ ва Чироқчи туманлари ер ости, Деҳқонобод ва Нишон туманлари ер усти манбалардан олинади.

Аҳолини ичимлик сув билан таъминлаш ва оқова сув хизматларини яхшилаш бўйича сўнгги уч йилда сезиларли ўсишга эришилди. Жумладан, барча дастурлар доирасида 1 триллион 63 миллиард сўм ҳисобига 233 та объектда 3,5 минг километр ичимлик ва 23 километр оқова сув тармоғи тортилди. Бундан ташқари, 270 та ичимлик сув ва оқова сув иншооти қурилди, реконструкция қилинди. Натижада 190 га яқин маҳалладаги 301 минг аҳоли илк бор ичимлик сув билан таъминланди. 139 минг аҳолининг ичимлик сув таъминоти яхшиланди. Масалан, 2024 йилда 64 та ичимлик ва оқова сув объектида қурилиш-монтаж ишлари учун 128,9 миллиард сўм ажратилиб, 311,3 километр тармоқ тортилиб, 40 та иншоот қурилди. Натижада 118,2 минг аҳоли ичимлик сув билан таъминланиб, 71,3 минг аҳолига илк бор тоза ичимлик сув етиб борди. Ўтган 2025 йилда 167,5 километр тармоқ ва 7 та иншоотни қуриш ва реконструкция қилиш ишлари бошланди. Ўтган йил якунигача 84 километр тармоқ тортилиб, 3 та объект фойдаланишга топширилди.

Режага кўра, ишлар изчил давом этмоқда. Хусусан, Кўкдала тумани Бешчашма ҳудудида сув олиш иншооти, “Айритом” ва “Шўрқудуқ” МФЙларда ичимлик сув тизимлари қуриш лойиҳаси доирасида 38,5 километр тармоқ тортилди. Янги ташкил этилган туман марказида тарихда илк бор оқова сувни тозалаш иншооти қуриш лойиҳаси амалга оширилиб, канализация тармоғи фойдаланишга топширилди.

Бундан ташқари, Қарши тумани “Чаман” МФЙдаги “Янги Ўзбекистон” массивида ичимлик ва оқова сув тизимларини қуриш учун 6 миллиард сўм ўзлаштирилиб, 2025 йилнинг биринчи ярмида тармоқ тортилди. Қарши шаҳрининг Хонобод ва Алишер Навоий шоҳкўчаларидаги бош қувур ўтган асрнинг 70-йилларида ётқизилган. Эҳтиёжга кўра, бош қувурнинг 0,9 километр қисми янгиланди.

Умуман олганда, 2025 йил Қашқадарё вилояти ҳаётида улкан ўзгаришлар йили сифатида тарих саҳифаларига битилди. Бошқа соҳаларда бўлгани каби ичимлик сув таъминоти тизимида сезиларли натижаларга эришилди. Соҳада ислоҳотлар кўлами кенгайиши эвазига ҳудудларда янги сув иншоотлари қурилди, янги тармоқлар тортилиб, эскилари таъмирланди. Аҳолининг ҳаёт сифати янада яхшиланди.

Хусусан, 2025 йилда вилоятда 63 та лойиҳа ҳаётга татбиқ этилди. Ўн учта маҳаллага 311,3 километр сув тармоғи тортилиб, 40 та иншоотда қурилиш-таъмирлаш ишлари бажарилди. Натижада 71,3 минг аҳоли илк бор обиҳаётдан баҳраманд бўлди.

Шунингдек, Қарши шаҳрида Шоҳбекат, Шайхали ҳамда Обиҳаёт автоматлаштирилган “ақлли” сув тарқатиш шохобчалари иш бошлади. Масъулларнинг билдиришича, вилоятда ичимлик сув билан таъминланиш даражаси етти йил аввал 20,8 фоиз бўлган. Бажарилган ишлар натижасида ўтган йил якуни бўйича вилоят аҳолисининг жами 61,8 фоизи марказлашган ичимлик сув билан таъминланди. Шунинг ўзиёқ бажарилган ишлар қанчалик кенг кўламли эканини кўрсатади.

64 та маҳаллада оқова тизими яхшиланди

Воҳада кейинги йилларда ичимлик сув таъминоти тизимини яхшилашга халқаро жамғармалар маблағлари ҳам жалб этиляпти. Хусусан, ўтган йили Косон ва Муборак туманларида Саудия тараққиёт ва ОПЕК халқаро тараққиёт жамғармаларининг 42 миллион доллар маблағи ҳисобидан сув таъминотини яхшилаш лойиҳаси доирасида иш бошланганди. Унинг биринчи босқичида Китоб туманидан Косон ва Муборак туман марказларига келувчи тармоқлар реконструкция қилиниб, 192 километр тармоқ тортилди, 2 та сув ҳовузи реконструкция қилинди.

Шунингдек, канализация тизимини жорий қилиш бўйича ҳам 2 та лойиҳа амалга оширилмоқда. Биринчи лойиҳа Европа тикланиш ва тараққиёт банкининг 60 миллион доллар маблағи эвазига бажарилиши белгиланган. Ҳозир “Қарши шаҳри канализация тизимини реконструкция қилиш ва қуриш” лойиҳасида қурувчиларни танлаш тендерлари якунига етказилди. Умумий қиймати 56,8 миллион долларга тенг 6 та пакет бўйича тендер ҳужжатлари тайёрланиб, пудратчилар томонидан мобилизация ишлари якунланмоқда.

Айни кунларда мавжуд эскирган бинолар демонтаж қилиняпти. Лойиҳа доирасида Қарши шаҳридаги 50 та МФЙда истиқомат қилувчи 245 минг аҳоли учун канализация хизмати яхшиланади.

Франция тараққиёт агентлигининг 80,3 миллион доллар маблағлари ҳисобидан иккинчи — “Шаҳрисабз ва Китоб шаҳарларида канализация тизимларини реконструкция қилиш ва кенгайтириш” лойиҳаси якунига етказилди.

Белгиланган дастурга кўра, 517 километр оқова сув тармоғи тортиш ва реконструкция ишлари бажарилиб, 2 та оқова сув тозалаш иншооти ҳамда 14 та насос станцияси қурилади. Жами 4 та пакет доирасида 65,2 миллион долларлик қурилиш ишлари бажарилади ва 15,1 миллион долларга 2 та тозалаш иншооти ҳамда 14 та насос станциялари учун жиҳозлар, махсус механизмли техника воситалари сотиб олинади.

Лойиҳа тўлиқ ишга тушгач, Шаҳрисабз ва Китоб шаҳарларидаги 64 та маҳалладаги 184 минг аҳоли учун канализация хизмати яхшиланади.

Акбар РАҲМОНОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

ЯНГИЧА ЁНДАШУВЛАР

ФИТОСАНИТАР ХАВФСИЗЛИК

Мамлакатимиз чегараларининг мустаҳкамлиги юрт осойишталиги, халқ тинчлиги кафолатидир. Шу боис, юртимиз ҳудудига кириб келаётган юклар доимий равишда тегишли текширувдан ўтказилади. Акс ҳолда, чегарадан ўтаётган ҳар бир зарарли ёки ноқонуний маҳсулот бевосита инсонлар ҳаёти ва саломатлигига зарар етказиши мумкин. Гап нафақат гиёҳвандлик, психотроп моддалар, қурол-яроғ ва ўқ-дориларнинг ноқонуний айланмаси билан боғлиқ ҳуқуқбузарликлар, балки фитосанитар хавфи юқори бўлган карантин остидаги маҳсулотларнинг олиб кирилиши ҳақида боряпти.

Бу касалланган экиш материаллари, уруғлик, кўчат, қаламча ва бошқалар бўлиши мумкин. Масалан, касалланган помидор кўчатини олайлик. Мабодо у чегара пункти орқали мамлакатимизга кириб келса ва муайян ҳудудга экилса, қисқа вақтда ниҳолдаги касаллик бошқа ўсимликларга ҳам юқиши, ҳосилдорликнинг камайиши ёки буткул йўқолишига олиб келиши мумкин. Шу боис, бундай экин ва ўсимликларни мамлакат ҳудудига кирмаслиги қатъий назорат қилинади.

Фитосанитар хавфсизлик талабларига жавоб бермайдиган, касалланган ҳамда юртимиз ҳудудида ўсимликлар касалликлари тарқалишига сабаб бўладиган маҳсулотлар ҳам хавфли саналиб, уларни чегара ўтказиш масканларидаёқ ушлаб қолиш ва тегишли тартибда йўқ қилиш муҳим вазифалардан. Айниқса, жаҳонда озиқ-овқат хавфсизлиги долзарб бўлиб турган ҳозирги шароитда бу борадаги назорат янада қатъийлашиб боряпти.

Аммо бундай маҳсулотларни бир қарашда аниқлаш қийин. Одатда юртимиз божхона, аэропорт ва бошқа чегара ўтказиш масканларида юкларни текширишда махсус ўргатилган хизмат итларидан фойдаланилади. “Детектор — хизмат итлари” турли йўналиш бўйича тайёрланади. Шулардан бири айнан карантин остидаги маҳсулотларни топишдир. Хизмат итлари шу вазифага ўргатилади ҳамда чегара масканларида улардан фойдаланилади. Хизмат итлари 11 турдаги экиш материалларини аниқлай олади. Уларни тарбиялаш, тайёрлаш, хизматга йўналтириш эса кинологларнинг иши. Аниқроғи, хизмат итларини тайёрлайдиган мутахассислар шундай аталади.

Охирги йилларда Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги тизимига ҳам кинологлар хизмати кириб келди. Дастлабки саъй-ҳаракатлар 2020 йилда бошланган. Ўшанда мамлакатимиз делегацияси ўсимликлар карантини соҳаси бўйича тажриба алмашиш мақсадида Чилида бўлиб, у ерда жорий этилган кинология хизматига эътибор қаратди. Сўнг ушбу тажрибани юртимизда жорий этиш таклифи билдирилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2020 йил 13 октябрдаги тегишли қарори билан Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги тизимида кинология соҳаси йўлга қўйилди. Бу юртимизда озиқ-овқат хавфсизлиги бирламчи масалага айланиб, шу борадаги барча йўналиш тубдан ислоҳ қилина бошлагач, фитосанитар хавфсизлик талаблари ҳам тўлиқ халқаро стандартларга мослаштирилаётганининг яққол ифодаси бўлди.

Шу тариқа 2020 йилдан бошлаб ҳар йили Божхона қўмитаси ҳамда Ички ишлар вазирлигининг миллий кинология марказларида ўсимликлар карантини соҳасида 5 тадан “детектор — хизмат ити” ҳамда 5 нафардан кинолог тайёрлаб келинмоқда. Бугун агентлик тизимида 27 кинолог ҳамда 29 хизмат ити ишламоқда.

Бу йўналишда аниқлик бирламчи вазифалардан. Шу боис, тизимдаги итлар ва кинологлар мунтазам қайта тайёрланади. Мутахассислар замонавий усулларда малака оширади. Масалан, Божхона қўмитасининг миллий кинология марказида ўргатилаётган хизмат итларида вазифани бажариш кўникмасини шакллантириш учун реал шароитга максимал даражада яқинлаштирилган инфратузилма яратилган. Ўргатиш майдонларига контейнерлар, енгил ва юк автоуловлари, автобуслар, темир йўл вагонлари, катер, самолёт ва бошқа ўргатиш элементлари макети ўрнатилган бўлиб, қидирув машқлари алоҳида жой ва тренажёрларда ўтказилади.

Жараёнлар “Кинология хизмати” автоматлаштирилган ахборот тизими орқали кузатилиб, таҳлил қилиб борилади. Шунингдек, тери остига жойлаштирилган электрон чиплар ҳар бир хизмат ити тўғрисида индивидуал характердаги батафсил маълумотлар базасини шакллантириш имконини беради.

Мунтазам тайёргарлик хизмат итлари фаолиятидаги аниқлик ва ҳушёрликни янада оширади. Бу эса чегара масканларидан ўтаётган карантин остидаги маҳсулотларни тезроқ аниқлашга хизмат қилади. Малакали кинологлар итларни доим ана шу вазифага тайёрлаб, йўналтириб боради.

Ўсимликлар карантини соҳасига кинологларнинг кириб келиши шу йўналишдаги ишлар самарадорлигини оширди. Хусусан, чегара ўтказиш пунктлари орқали автомобиль, авиация, темир йўл транспортлари ҳамда йўловчиларнинг багажи ва қўл юки орқали фитосанитар хавфи юқори экиш материаллари, уруғлик, кўчат, қаламча ва бошқа турдаги карантин остидаги маҳсулотларнинг юртимиз ҳудудига ноқонуний олиб кирилишининг олди олинди.

Жумладан, 2021 йили “детектор — хизмат итлари” ёрдамида 8403 килограмм ҳамда 12 минг 779 дона экиш материали, уруғлик, кўчат, қаламча ва бошқа турдаги карантин остидаги маҳсулотларнинг ноқонуний олиб кирилиши тўхтатиб қолинган бўлса, 2025 йилда 101 минг 742 килограмм ва 150 минг 292 дона зарарли маҳсулот чегара масканларида ушлаб қолинди.

Ғайрат РАЖАБОВ,
Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлигининг ташқи карантин назорати бўлими бошлиғи ўринбосари

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Чет тилларини эгаллаган шахс кўп функцияли мутахассисга айланади, халқаро меҳнат бозорида рақобатбардош бўлади, замонавий технологиялар ва билимларга тезроқ мослашади.

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

НУҚТАИ НАЗАР

Абдураҳим НОСИРОВ,
филология фанлари доктори,
профессор

ТИЛ БИЛИШ КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШДА ҚАНЧАЛИК АҲАМИЯТЛИ?

Сўнгги пайтларда Ўзбекистонда камбағалликни қисқартириш масаласи давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланди. Президентимиз ташаббуси билан камбағалликни камайтириш масаласи иқтисодий, ижтимоий ва таълим ислоҳотларининг марказига олиб чиқилди. Мана шу ислоҳотлар самараси ўлароқ, Президентимиз Олий Мажлис ва Ўзбекистон халқига Мурожаатномасида ўтган йили камбағаллик даражаси 8,9 фоиздан 5,8 фоизгача пасайганини маълум қилди. Яъни 2025 йилда 5 миллион аҳоли даромадли бўлиб, ишсизлик даражаси 5,5 фоиздан 4,9 фоизгача тушган. Қарийб 1,5 миллион эҳтиёжманд аҳоли камбағалликдан чиққан. Илк бор 1435 та маҳалла камбағалликдан холи ҳудудга айланган. Камбағал оилаларга мансуб 168 минг бола давлат боғчаларига имтиёзли асосда қабул қилинган.

Мазкур масалада ривожланаётган мамлакатлар тажрибасига қарасак, камбағалликни камайтириш нафақат моддий ёрдам, балки инсон капиталини ривожлантириш орқали амалга оширилаётгани аён бўлади. Таълим, касбий малака ва замонавий кўникмаларни шакллантириш бу борада муҳим омил ҳисобланади. Глобаллашув шароитида инсон капиталининг сифат кўрсаткичлари мамлакат рақобатбардошлигини белгилайди. Айниқса, чет тилларини билиш меҳнат бозорида устунлик беради. Мазкур мақола асносида Ўзбекистонда камбағалликни қисқартириш жараёнида чет тилларини ўргатишнинг ижтимоий-иқтисодий аҳамиятини таҳлил этиб, хорижий тажрибани ўрганиш ҳамда амалий таклифлар тавсия қилишни мақсад қилдик.

Президентимизнинг яқинда Ташқи ишлар вазирлиги ҳамда хориждаги дипломатик ваколатхоналар фаолияти масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишида дунёдаги ТОП-100 таликка кирувчи етакчи хорижий олий таълим муассасаларини Ўзбекистон олийгоҳларига ҳамкор сифатида жалб этиш ҳамда фуқароларимизни хориж давлатларига юқори даромадли ишга юбориш масаласи ҳам кўтарилди. Албатта, бунда юртдошларимиз хорижий тилларни ҳеч бўлмаганда бошланғич мулоқот даражасида ўрганиб борса, натижа янада ошади.

Камбағаллик иқтисодий адабиётларда даромад етишмаслиги, имкониятлар чекланганги сифатида талқин қилинади. Илмий асосланган инсон капитали назариясига кўра, таълимга, малака оширишга сарфланган сармоя жисмоний капиталга киритилганидек иқтисодий самара беради. Шу маънода, мамлакатимизда

аҳолини камбағалликдан чиқаришнинг энг муҳим йўналишларидан бири сифатида билимли, ташаббускор ва чет тилларини биладиган авлодни тарбиялашга эътибор қаратилаётгани диққатга сазовордир. Ушбу ёндашув, яъни инсон капиталини ривожлантириш масаласини камбағалликни қисқартириш сиёсатининг марказига қўйди. Бинобарин, чет тилларини билиш шахснинг иқтисодий фаоллигини ошириб, уни глобал меҳнат бозорига интеграция қилади.

Иқтисодчи олим Амартя Сеннинг фикрига кўра, инсоннинг камбағал ёки фаровон экани унинг қанча пул ишлаши билан эмас, балки қандай имкониятларга эгалиги билан ўлчанади. Шу нуқтаи назардан, таълим ва касбий кўникмалар, жумладан, чет тилларини билиш камбағалликдан чиқишнинг муҳим шартларидан бири, десак хато эмас.

Глобаллашув шароитида чет тилларини билмаган шахс меҳнат бозори рақобатига дош бера олмайди. Аксинча, инглиз, француз, немис ёки корейс тилларини билган инсон халқаро компанияларда ишлаши, масофавий меҳнат бозорига чиқиши, юқори маошли хизмат билан банд бўлиши мумкин.

Шу боис, мамлакатимизда камбағалликни қисқартириш "фақат моддий ёрдам эмас, балки даромад манбаларини яратиш" тамойили асосида амалга оширилмоқда. Бу эса аҳолининг билим ва кўникмаларини, жумладан, чет тилларини ўрганиш орқали меҳнат бозоридаги рақобатбардошлигини оширишни талаб этади. Айниқса, ёшлар ва меҳнатга лаёқатли аҳолининг хорижий тилларни билмаслиги уларнинг юқори маошли ишларга жойлашиши, хорижий инвестиция лойиҳаларида иштирок этиши, масофавий иш имкониятларидан фойдаланишини чеклаб қўймоқда. Демак, Ўзбекистонда камбағалликни қисқартиришда чет тилларини ўргатишни ижтимоий-иқтисодий зарурат сифатида баҳолаш мумкин бўлади.

Глобал иқтисодиётга кириш воситаси

Инсон капитали бу — ёшларнинг билим, кўникма, малака ва тажрибалар мажмуаси бўлиб, унинг меҳнат бозори ҳамда жамиятдаги иқтисодий қийматини белгилайди. Замонавий иқтисодий тадқиқотларда чет тилларини билиш инсон капиталининг муҳим таркибий қисми сифатида эътироф этилади. Чет тилларини эгаллаган шахс кўп функцияли мутахассисга айланади, халқаро меҳнат бозорида рақобатбардош бўлади, замонавий технологиялар ва билимларга тезроқ мослашади. Британиялик лингвист Девид Кристалнинг фикрича, тил — глобал иқтисодиётга кириш воситасидир.

Бугунги кунда инглиз тили глобал иқтисодиёт, АТ, фан ва таълимнинг асосий тили ҳисобланади. Инглиз тилини билиш халқаро компанияларда ишлаш, масофавий бандлик, хорижий грант ва стипендияларни қўлга киритиш имкониятини оширади.

Немис тили Европанинг етакчи саноат давлатлари — Германия, Австрия ва Швейцария билан иқтисодий ҳамкорликда муҳим роль ўйнайди. Немис тилини билган мутахассислар техника ва муҳандислик, дуал таълим, саноат ишлаб чиқариш соҳаларида юқори даромадли ишга эга бўлади.

Жанубий Корея Ўзбекистоннинг муҳим инвестицион ҳамкори ҳисобланади. Корейс тилини билиш ушбу мамлакат компанияларида ишлаш, меҳнат миграцияси орқали барқарор даромад топиш, технологик тажрибани ўзлаштиришда қўл келади.

Хитой тилини билиш "Бир макон — бир йўл" ташаббуси доирасида савдо, логистика ва саноат лойиҳаларида иштирок этиш имкониятларини кенгайтиради. Хитой тилига эга мутахассислар тадбиркорлик фаолиятида ҳам устунликка эга бўлади.

Француз тили 30 дан ортиқ давлатларда расмий ёки ишчи тил бўлиб, Европа, Африка ва халқаро ташкилотларда кенг қўлланилади. Француз тилини билиш Европа Иттифоқи ва БМТ тизимидаги ташкилотларда ишлаш, халқаро дипломатия, туризм ва таълим соҳаларида бандликни ошириш учун муҳим омил ҳисобланади. Шунингдек, француз тилини билиш Ўзбекистон ёшларига Франция ва Канада (Квебек)даги грант ва стипендия дастурларида иштирок этишга йўл очади, бу эса ижтимоий ҳаракатчанликни кучайтиради.

Ўзбекистонда 2012 йилдан буён тизимли тил сиёсати изчил равишда шакллантириб келинмоқда.

Биринчидан, инглиз тили аввалгидек бешинчи синфдан эмас, балки биринчи синфдан, ҳатто боғчадан бошланади.

Иккинчидан, кўп тиллилик стратегияси — 10 та эмас, балки 16 та хорижий тилни қамраб олади. Сертификатлаш тизими жорий этилди. Чет тили ўқитувчилари мактабда B2, олий таълимда C1 даражадаги халқаро ёки миллий сертификатга эга бўлиши керак. Бу 40-50 фоиз иш ҳақи бонуси билан бирга келади. Бу кучли рағбатлантирувчи омил, аммо тизим учун улкан қийинчилик ҳамдир.

Учинчидан, умумий ўрта таълим мактабларида иккинчи чет тиллари ҳам ўқитила бошланди. 106 та мактабда немис, 61 та мактаб француз, 24 та мактабда корейс, 8 та мактабда япон, 4 та мактабда хитой тили шу асосда ўргатилмоқда.

Тўртинчидан, Кембриж ўқув дастури ва STEM таълими бутунлай инглиз тилида ўқитиладиган 14 та Президент мактаби ташкил этилди. Натижалар эса жуда юқори: битирувчиларнинг 68 фоизи энг юқори баҳоларга эришди.

Шунингдек, айни пайтда республикамиздаги 10 минг 17 та мактабда инглиз тили, 833 мактабда немис тили, 560 мактабда француз тили, 46 мактабда эса бошқа тиллар ўқитилади. Қолаверса, олий таълим муассасалари тасарруфидаги 71 та академик лицейдаги 25 минг нафардан ортиқ ўқувчига икки йил давомида 600 нафардан зиёд чет тили ўқитувчилари сабоқ беради.

Республикамизда мавжуд 300 дан ортиқ касб-ҳунар мактабларида 180 соат ҳажмда чет тили (инглиз, француз, немис) ўқитилади. Уларда 200 минг нафарга яқин ўқувчиларга 1200 нафар чет тили фани ўқитувчилари дарс беради. Шунингдек, 300 дан ортиқ коллеж ва техникумларда ўртача 80 соат ҳажмда чет тиллари ўқитилади.

25 та давлат олийгоҳида эса филология ва тилларни ўқитиш (тиллар бўйича), таржима назарияси ва амалиёти (тиллар бўйича) бакалавриат таълим йўналишларида инглиз, француз, немис, араб, испан, корейс, хитой, япон, итальян, турк, рус, форс, шарқ тиллари бўйича 50 минг нафардан ортиқ ҳамда 9 та олийгоҳда қиёсий тилшунослик, лингвистик таржимашунослик (инглиз тили, итальян тили), синхрон таржима (инглиз тили, шарқ тиллари, француз тили) магистратура мутахассисликларида 300 нафардан ортиқ кадр тайёрланмоқда. Олий таълим муассасаларидаги 40 минг нафарга яқин профессор-ўқитувчилар шу машғулот билан банд.

2024-2025 йиллар давомида Ўзбекистон аҳолиси орасида чет тилларини билиш даражасини баҳолаш учун давлат хизматларига жами 166 минг 408 та ариза топширилган бўлиб, шундан 126 минг 383 нафар шахс сертификат олган. Бу ҳам чет тилларига бўлган талаб юқорилигини англатади. Энг кўп сертификат инглиз тили бўйича олинган.

Статистик таҳлиллар шуни кўрсатадики, чет тилларини билган аҳоли қатламида бандлик даражаси юқорироқ. Айниқса, B2 ва ундан юқори даражадаги тил билимига эга шахсларнинг даромади ўртача кўрсаткичдан сезиларли даражада юқори. Меҳнат миграцияси жараёнида ҳам тил билиш муҳим роль ўйнайди. Бу ҳолат камбағалликдан чиқиш жараёнида тил билишнинг бевосита таъсирини кўрсатади.

Ўзбекистонда камбағалликни қисқартиришда меҳнат миграцияси муҳим даромад манбаларидан бири ҳисобланади. Миграция жараёнида чет тилларини билиш мигрантларнинг иш шароити, иш ҳақи миқдори, ҳуқуқий ҳимояси даражасига бевосита таъсир кўрсатади. Тил билмаган мигрантлар, асосан, паст малакали ва кам ҳақ тўланадиган ишларга жалб қилинса, тил биладиган шахслар хизмат кўрсатиш, техник ва малакали соҳаларда банд бўлиш имкониятига эга. Масалан, Жанубий Кореяда корейс тилини билган мигрантлар E-9 визаси орқали юқори маошли ишларда ишлайди. Туркияда эса турк тили қурилиш, хизмат кўрсатиш ва ишлаб чиқариш соҳаларида бандликни енгиллаштиради. Европа давлатлари (Германия, Франция)да ушбу мамлакат тилини билиш дуал таълим ва қонуний меҳнат миграцияси дастурларида иштирок этишга йўл очади.

Хорижий тажриба

Бу борада дунё мамлакатлари ўзига хос тажрибага эга. Мисол учун, Жанубий Кореяда инглиз ва корейс тилини профессионал даражада ўргатиш орқали ёшларнинг бандлиги оширилган, экспортга йўналтирилган кадрлар тайёрланган, меҳнат бозорида юқори даромадли иш ўринлари яратилган.

Ҳиндистонда инглиз тили АТ ва хизматлар экспортининг асосий омилига айланган. Инглиз тилини билган ёшлар глобал компанияларда масофавий ишлайди, ўртача даромад даражаси кескин ошади.

Вьетнамда инглиз ва корейс тиллари орқали хорижий инвестициялар жалб қилинган. Францияда француз тили таълим ва дипломатия орқали ижтимоий тенгликни таъминлаш воситаси сифатида қўлланилади.

Юқоридаги таҳлиллар ва муаммолар асосида айтиш мумкинки, Ўзбекистонда "чет тиллари — инсон капитали — бандлик — даромад — камбағалликни қисқартириш" занжирини иқтисодий сиёсатнинг муҳим қисми сифатида ривожлантириш айни муддаодир.

Бунда қуйидагиларни амалга ошириш мақсадга мувофиқ:

— касбга йўналтирилган чет тили таълимини жорий этиш (масалан, АТ учун инглиз тили, туризм учун француз тили, ишлаб чиқариш учун немис тили каби);

— қишлоқ жойларда бепул ёки имтиёзли тил курсларини кўпайтириш;

— тил сертификатларини бандлик дастурлари билан боғлаш, сертификатга эга ходимларни ишга жойлаштиришда барқарорликка эришиш;

— Швеция, Дания, Норвегия, Финляндия каби давлатларга ишга кетаётганлар учун чет тилларини ўқитишни йўлга қўйиш, бу мақсадда хориждан тажрибали ўқитувчиларни жалб қилиш;

— олий таълим муассасаларида чет тилларида ўқитиладиган фанлар улушини ошириш;

— француз, немис ва корейс тилларини дипломатия, туризм ва меҳнат миграция стратегиялари билан уйғунлаштириш.

Умуман олганда, Ўзбекистонда чет тилларини ўргатиш камбағалликни қисқартиришнинг узоқ муддатли ва барқарор механизми ҳисобланади. Таълим орқали инсон капитали ривожланиб, аҳоли даромади ҳам, ижтимоий фаровонлиги ҳам ошади. Билимли мутахассис — рақобатбардош кадр. Бу нафақат алоҳида шахс, балки бутун жамият учун фойдалидир. Шу маънода, чет тилларини ўқитишни янада такомиллаштириш Ўзбекистоннинг ижтимоий-иқтисодий тараққиётида стратегик аҳамият касб этади.

ОЛИЙ ТАЪЛИМДА ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР САЛОҲИЯТИ ОШМОҚДА

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

“ЎЗБЕКИСТОН — 2030” СТРАТЕГИЯСИ

"Ўзбекистон — 2030" стратегиясининг такомиллаштирилиши, унда белгиланган вазифаларнинг янгиланиши мамлакатимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлигида муҳим аҳамият касб этади. Ҳужжат лойиҳасида олий таълим билан боғлиқ қатор устувор мақсадлар ҳам жой олган. Уларнинг рўёбга чиқарилиши натижасида кутилаётган самарадорлик кўрсаткичлари йиллар кесимида акс эттирилган.

Олий таълим тизимида амалга оширилаётган вазифалар таҳлили унинг мамлакат тараққиётини белгилаб берувчи стратегик омилга айланаётганидан далолатдир.

2025/2026 ўқув йилида ёшларнинг олий таълим билан қамров даражаси 44 фоиздан ошди. Ушбу натижага ҳудудларда давлат ва нодавлат олий таълим ташкилотлари фаолиятини кенгайтириш орқали эришилди. Соҳада соғлом рақобат муҳити яратилди ва талабаларга кенг танлов имкониятлари берилди.

Президентимизнинг 2024 йил 24 майдаги "Олий таълим ташкилотларига ўқишга қабул қилиш ва давлат буюртмасини жойлаштириш тизимини такомиллаштириш тўғрисида"ги фармонига мувофиқ, олий таълим ташкилотларида кадрлар тайёрлаш бўйича давлат буюртмасини шакллантириш тартиби ислоҳ қилинди. 2024/2025 ўқув йилидан бошлаб давлат буюртмаси параметрларини тақсимлаш амалиёти бекор қилиниб, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича кундузги таълим шакли учун янги тартиб жорий этилди.

Олий таълим муассасалари глобал рейтингларда тобора кўпроқ иштирок этмоқда. Бу халқаро стандартларга интеграциялашув, академик мукаммалликка содиқлик ва дунёга очиқлигимизни намойиш этмоқда.

— 2025 йилда дунёнинг энг нуфузли "ТОП-1000" олий таълим ташкилотлари рейтингига киритилган республика олий таълим ташкилотлари сони 3 тага етди, — деди Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги Олий таълим ташкилотлари департаменти бошлиғи Абдусамат Маманазаров. — Бу Ўзбекистон олий таълим тизимининг халқаро даражада эътироф этилишида муҳим қадам бўлиб, мамлакатимиз университетларининг илмий тадқиқот салоҳияти ва таълим сифатини ошириш бўйича қилинаётган ишларнинг самарадорлигини кўрсатади. Йил давомида олий таълим дастурларини халқаро аккредитациядан ўтказиш бўйича фаол ишланди. Натижада 45 та олий таълим дастури халқаро аккредитациядан муваффақиятли ўтди.

2025/2026 ўқув йили учун "ТОП-500"га кирган 17 та хорижий олий таълим ташкилоти билан ҳамкорликда қўшма таълим дастурлари амалга оширилди. 2 та таълим йўналиши ва 15 та магистратура мутахассислиги бўйича қўшма таълим дастурлари экспертизадан ўтказилиб, 317 та қабул квотаси тасдиқланиб, ўқув жараёнлари муваффақиятли ташкил этилди.

Такомиллаштирилаётган стратегия лойиҳасида "ТОП-500" рейтингига (QS, THE, ARWU) кирадиган хорижий университетлар билан ҳамкорликда камида 50 та қўшма таълим дастури асосида "икки дипломли тизим"ни жорий этиш вазифаси келтирилган. Бу талабанинг халқаро стандартлар асосида таълим олиши, дунё меҳнат бозорида рақобатбардош кадр бўлиб етишишига замин ҳозирлайди.

Ўтган йилда олий таълим ташкилотларида моддий-техник базани мустаҳкамлаш бўйича кенг кўламли ишлар қилинди. Янги ўқув биноларини қуриш ҳисобига қўшимча 8500 ўқув ўрни яратилди. Қўшимча 120 минг ўринли ўқув биноларини қуриш стратегия лойиҳасидан ўрин олган.

— Талабанинг таълимдан ташқари ҳаёти, унинг ижтимоий муҳити ва яшаш шароити таълим сифатига бевосита таъсир қилади, — дейди Абдусамат Маманазаров. — Ўтган йили республикамиз олий таълим ташкилотларида 12 минг 110 ўринли 18 та талабалар турар жойи марказлашган ҳолда талабалар ихтиёрига топширилиши таълим сифати, инсон манфаатига қаратилаётган эътибордан далолат беради. Такомиллашаётган стратегияда ана шу ҳаётбахш ислоҳотлар давом эттирилиб, 2030 йилга қадар 150 минг ўринли талабалар турар жойларини қуриш режалаштирилган. Бу талаба учун барқарор муҳит яратиши баробарида ижтимоий ҳимоясини ҳам таъминлайди.

Мамлакатимизда илмий тадқиқот фаолиятини қўллаб-қувватлаш, ёш олимлар ва тадқиқотчиларни рағбатлантириш, улар учун муносиб шарт-шароит яратишга катта эътибор қаратилаётир. Замонавий лабораториялар, илмий марказлар ва технопарклар ташкил этилиши, халқаро грантлар ва лойиҳаларда фаол иштирок этиш имкониятлари яратилиши фикримизга далил бўла олади.

2025 йил давомида Инновацион ривожланиш агентлиги томонидан 4 та фундаментал танлов эълон қилинди. Танловларга математика, биология, кимё, геология, физика, эпидемиология, сейсмология, биологик хилма-хиллик, муҳандислик каби йўналишларда 89 та фундаментал тадқиқот лойиҳа талабномалари келиб тушди. Шундан давлат илмий дастурлари доирасида умумий қиймати 96,4 миллиард сўм бўлган 36 та лойиҳа саралаш босқичларида ижобий баҳоланди ва молиялаштирилди.

Такомиллашаётган стратегияда фундаментал тадқиқотлар йўналишларида хорижий ҳамкорликдаги илмий лойиҳалар сонини 200 тага етказиш белгиланган. Давлат бюджети ҳисобидан амалга ошириладиган амалий тадқиқот лойиҳалари сонини 1600 тага етказиш, иқтисодиёт тармоқлари муаммоларига бағишланган 400 та амалий тадқиқот лойиҳасини улушли молиялаштириш орқали ташкил қилиш каби вазифалар белгиланганги эзгу мақсадга эришишда муҳим босқич ҳисобланади.

Рисолат МАДИЕВА,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

МУНОСАБАТ

МАМЛАКАТИМИЗДА ТУРИЗМ СОҲАСИДА ЗАМОНАВИЙ ЙЎНАЛИШ ВА ТУРЛАРНИ ЙЎЛГА ҚЎЙИШ ХОРИЖИЙ САЙЁҲЛАР ОҚИМИ ОРТИШИ, ИЧКИ ВА ХАЛҚАРО ТУРИЗМ РИВОЖЛАНИШИ ҲАМДА ТАШРИФ ГЕОГРАФИЯСИ КЕНГАЙИШИГА ОЛИБ КЕЛАДИ.

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

БИЗ ЭРИШАЁТГАН ЮТУҚЛАР

УСТУВОР ЙЎНАЛИШ ВА ВАЗИФАЛАРНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЗАРУРАТИНИ КЕЛТИРИБ ЧИҚАРМОҚДА

Нодир МАҲМУДОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Миллий маданиятимиз ва сайёҳлик — дунё ҳамжамияти нигоҳида

Миллий статистика қўмитаси маълумотига кўра, 2025 йилда Ўзбекистонга 11,7 миллион чет эл фуқароси саёҳат мақсадида келган. Бу кўрсаткич 2024 йилнинг мос даврига нисбатан 3,7 миллион нафар ёки 46,8 фоиз ошган.

Касбимиз тақозоси туфайли семинар, конференция, тақдимот, кўргазма, ярмарка, премьера ва бошқа шу каби кўплаб тадбирларда иштирок этамиз. Баъзан қисқа муддатли тадбирлар ҳам одамни чарчатиб қўяди. Сабаби — ўта зерикарли! Мутасаддилар мақсадни аниқ қўймайди, айтиш ва кўрсатишга арзигулик нарсанинг ўзи йўқ. Тадбир номигагина ва ҳисобот учун ташкил этилган бўлади.

Сўнгги йилларда қатнашиш ва ёритишга арзигулик анжуманлар кўпайиб қолди. Масалан, Самарқанд шаҳрида ўтказиладиган “Шарқ тароналари” халқаро мусиқа фестивалини олайлик. Қайноқ ва кўтаринки руҳда давом этадиган йирик халқаро тадбир барчани бирдек ўзига ром қилади. Биз каби мухбирлар чет эллик меҳмон ва мутахассисларни саволга тутишга ишқибоз. Боиси, улар саволларга ранг-баранг ва ўзига хос жавоб беради. Бу фикр-мулоҳаза ҳамда таассуротлар ҳар қандай мақолага жон киргизади. 2024 йилда бўлиб ўтган фестиваль иштирокчилари билдирган айрим эътирофларни ўқисангиз, ўзингиз ҳам ишонч ҳосил қиласиз.

— Ушбу мусиқа байрами нафақат турли халқлар маданияти, санъати, балки латиф ва бетакрор, муқаддас ва барҳаёт Шарқ дурдонаси — Самарқанд тарихи билан яқиндан танишиш имкони ҳамдир, — дейди Токио санъат университети илмий ходими Ясуда Мамико. — “Шарқ тароналари” халқаро мусиқа фестивали аллақачон “Жаҳон халқлари тароналари” кўригига айланиб улгурди. Санъат байрамида янграган асарларнинг аксарияти мусиқа дурдонаси даражасига кўтарилди.

— Ўзбек диёри билан масофамиз олис, аммо кўнглимиз яқин, — дейди АҚШдан келган мусиқашунос олим Жон Мак Коллум. — Бу яқинликни “Шарқ тароналари” мусиқа фестивали янада мустаҳкамламоқда. Унинг доирасида ўтказилган халқаро илмий-амалий конференцияда маърузам билан иштирок этдим. Сўнг қўшиқ куйлаб бердим. Тадбир иштирокчилари мени таржимонсиз ҳам тушунди — санъат ва маданият мана шундай кучга эга.

Бу каби самимий эътироф ва дил сўзлари нафақат маҳаллий, балки хорижий матбуот орқали ҳам кенг ёритилади. Натижада қанчалаб мусиқа шайдолари нуфузли фестивалнинг бўлажак тадбирларида иштирок этишни кўнглига тугади, мамлакатимизга қизиқади, тарихимиз ва бугунимиз ҳақида маълумотларга ошно бўлади. Маданият ва тарих шу зайилда туризм соҳасига таъсир кўрсатади.

Бугун юртимизда “Шарқ тароналари”дан ташқари “Лазги”, “Мақом”, “Аския”, “Бахшичилик” санъати, “Дунё садолари” эстрада, “Бойсун баҳори” фольклор фестиваллари, “Ипак ва зираворлар”, “Атлас” байрамлари, Бутунжаҳон ҳунармандчилик кўриклари сингари нуфузли анжуманлар, маданият кунлари, тасвирий ва амалий санъат кўргазмалари ҳамда бошқа муҳим тадбирларни ўтказиш тизимли йўлга қўйилган. Бу эса Ўзбекистоннинг жаҳон аҳлини тинч-тотувлик, қардошлик ва аҳилликка чақирадиган эзгу даъвати сифатида дунё ҳамжамияти эътиборини тортмоқда.

“Ипак йўли” музейига “Самарқанд мероси йўлаги” орқали борамиз

XXI аср сайёҳларини осмонўпар бинолар ёки жилвакор қора ойна қопланган баҳайбат иншоотлар билан ҳайратлантириб бўлмай қолди. Бугун томошасевар ва саёҳатсевар одамга миллийлик, ўзига хослик керак. Шу маънода, иқтисодиётимизнинг асосий бўғинларидан бирига айланиб улгурган туризм соҳасидаги имкониятларни ишга солган ҳолда амалга оширилаётган тизимли ислоҳотлар самараси эътирофга молик. Юртимиз довруғини ёйишда замонавий ва миллий бунёдкорлик ишлари, сайёҳлик манзилларини кўпайтириш каби жиҳатлар мавжуд. Бугун ушбу йўналиш янги ривожланиш босқичига ўтмоқда.

Сўнгги йилларда Ўзбекистон халқаро маданият маконидаги мавқеини изчил мустаҳкамлаб олди. 2025 йилда Самарқандда ЮНЕСКО Бош конференциясининг 43-сессияси ўтказилди. Тадбир якунларига кўра, Ўзбекистоннинг маданий меросни муҳофаза қилиш, таълим ва креатив иқтисодиёт бўйича ташаббусларини амалиётга жорий этиш бўйича “йўл харитаси” ишлаб чиқилди ва тасдиқланди.

Мамлакатимизнинг Японияда бўлиб ўтган ЭКСПО-2025 бутунжаҳон кўргазмасида ташкил этилган “Билимлар боғи” павильонига 1 миллионга яқин одам келгани халқаро ОАВда кенг ёритилди.

ЮРТИМИЗДА САЙЁҲЛИК САЛОҲИЯТИНИ ОШИРИШГА ҚАРАТИЛГАН КЕНГ КЎЛАМЛИ ИСЛОҲОТЛАР, ИНФРАТУЗИЛМАНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ВА ЗАМОНАВИЙ ТУРИЗМ ОБЪЕКТЛАРИНИ БАРПО ЭТИШ ИШЛАРИ ТУФАЙЛИ ТУРИСТЛАР УЧУН ҚУЛАЙЛИК ВА ХИЗМАТЛАР КЎЛАМИ КЕНГАЙМОҚДА.

15 январь куни Президентимиз ҳузурида халқаро маданий тадбирлар натижалари, туризм соҳасини ривожлантириш бўйича навбатдаги вазифалар ҳамда йирик маданият ва туризм объектларини барпо этишга оид тақдимот ўтказилди. Маълум қилинганидек, 2025 йилда туристик хизматлар экспорти 4,8 миллиард долларга етди. Визасиз тартиб жорий этилган давлатлар сони 94 тага кўпайди. Шу билан бирга, туризм соҳасини лойиҳа бошқаруви тизимига ўтказиш, туризм маҳсулотларини яратиш ва ривожлантириш бўйича ягона механизмни жорий этиш ҳамда йирик тадбирларни мувофиқлаштиришни кучайтириш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Тақдимотда соҳа фаолиятини рақамлаштириш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Давлат ва хусусий ахборот тизимларини уйғунлаштириб, Миллий туризм платформасини ишга тушириш, туристлар ва тадбиркорлар учун проактив рақамли хизматларни жорий этиш, нақдсиз ҳисоб-китобларни кенгайтириш ҳамда туристлар оқимини таҳлил қилиш вазифалари белгилаб берилди. Рақамлаштириш орқали яширин иқтисодиёт улушини қисқартириш ва сайёҳлик йиғимидан йиллик тушумларни ошириш режалаштирилгани қайд этилди.

Шунингдек, йирик маданият ва туризм объектлари лойиҳалари кўриб чиқилди. Хусусан, Самарқандда “Самарқанд мероси йўлаги” лойиҳаси иш бошламоқда. Регистон ансамбли, Бибихоним ва Шоҳи Зинда мажмуалари ҳамда Мирзо Улуғбек расадхонасини 6,6 километрли ягона сайёҳлик йўналиши ўзаро боғлайди.

Самарқандда янги “Ипак йўли” музейини қуриш лойиҳаси ҳам тақдим этилди. Умумий майдони 19,5 минг квадрат метрни ташкил этадиган уч қаватли замонавий бино қурилиб, унда инклюзив муҳит, кўргазма заллари, экспонатларни сақлаш фондлари, шунингдек, таълим олишга мўлжалланган ҳудудларни барпо этиш кўзда тутилган.

Мирзо Улуғбек расадхонаси ҳудудида ландшафт дизайнини янгилаш режалаштирилмоқда. Янги музей биноси, иммерсив кўргазма заллари, ташриф буюрувчилар учун марказ барпо этилади. Пиёдалар йўлаклари ободонлаштирилиб, археологик объектлар ягона музей муҳитига уйғунлаштирилади.

Бундан ташқари, Бухоро шаҳрининг бош режаси тақдим этилди. Унда қулай шаҳар муҳитини шакллантириш, транспорт ва туризм инфратузилмасини ривожлантириш, шунингдек, конгресс-холл, амфитеатр, кутубхона, фуд-холл, чакана савдо ва тижорат объектлари ҳамда юқори тоифали меҳмонхонани қамраб оладиган кўп функцияли мажмуа сифатида тарихий-этнографик боғ барпо этиш назарда тутилган.

— Президентимиз маданият лойиҳаларини туризмни ривожлантириш вазифалари билан ўзаро боғлаган ҳолда амалга ошириш, уларнинг иқтисодий барқарорлиги ва сифатли бошқарувини таъминлаш зарурлигини алоҳида таъкидлади, — дейди Туризм қўмитаси раиси Абдулазиз Оққулов. — Биз ўтказган тақдимотнинг асосий мазмуни эса келгусида туризм соҳасини лойиҳа бошқаруви тизимига ўтказишдан иборат. Соддароқ айтганда, бунда бирор объект танланиб, ривожлантириш режаси ишлаб чиқилади. Давлат бюджетидан туризмни ривожлантириш учун ажратилган маблағлар ҳисобидан инфратузилма шакллантирилади. Шу асосда тадбиркорларни давлат-хусусий шериклик асосида жалб қилган ҳолда сайёҳларни объектнинг эшигигача олиб келиш механизми тарғиботи учун мутахассислар тайёрлашга кўмаклашилади. Бу маҳаллий аҳолини иш билан таъминлаш имконини ҳам беради. Якунда барча хизматлар рақамлаштириш тизимига боғланган ҳолда давлат-хусусий шериклик асосидаги лойиҳаларимиз хусусий шерикка ўтади ва давлат ўз улуши билан бошқарув лойиҳаларига маблағларни йўналтиришни режалаштиради. Мазкур таклифларнинг барчасини давлатимиз раҳбари маъқуллади ва тегишли кўрсатмаларини берди.

Юртимизда сайёҳлик салоҳиятини оширишга қаратилган кенг кўламли ислоҳотлар, инфратузилмани такомиллаштириш ва замонавий туризм объектларини барпо этиш ишлари туфайли туристлар учун қулайлик ва хизматлар кўлами кенгаймоқда. Бу эса Ўзбекистонни халқаро туризм харитасида янада машҳур ва жозибадор мамлакатга айлантиришга хизмат қилади.

Тақдимотда келгуси режалар ва мавжуд ҳолатлар таҳлили кўриб чиқилди. Масалан, Саудия Арабистонида бўлиб ўтиши режалаштирилган ЭКСПО-2030 кўргазмасида иштирок этишга тайёргарлик ишларига катта эътибор қаратилиб, майдони 3,6 минг квадрат метрли павильон қурилиши режалаштирилган.

Бухорода ўтказилган биринчи Замонавий санъат биенналеси 70 кун давом этди. Тадбир 3,5 гектар майдонни ва реставрация қилинган 14 та маданий мерос объектини қамраб олди. Биенналеда 40 дан ортиқ давлатдан 70 ижодкор ва куратор қатнашди. Тадбир иштирокчилари сони қарийб 1,8 миллионни ташкил этди.

Ўзбекистоннинг 2021 йилдан буён Венеция биенналесида мунтазам иштирок этаётгани италиялик сайёҳлар оқимининг ўсишига хизмат қилаётгани таъкидланди.

— Яқин кунларда Ягона туризм миллий платформасини ишга туширишни режалаштирганмиз, — дейди Абдулазиз Оққулов. — Унинг доирасида 16 та вазирлик ва идоранинг ахборот тизимлари битта майдонда жамланади. Бу келгусида сайёҳлик йўналишларини шакллантириш ва давлат миқёсида таҳлиллар ўтказиш, сайёҳларнинг юртимизда бўлиш кунларини кўпайтириш, тўлов қобилиятини ошириб бориш имконини беради.

Жаҳон туризм бозорида оммавий туризмдан воз кечилиб, индивидуал туризмга катта эътибор қаратилмоқда, яъни сайёҳларнинг алоҳида қизиқишларидан келиб чиқиб, инновацион туризм йўналишларини ишлаб чиқиш кенг тус олмоқда. Бугун мамлакатимизда фаолият юритаётган туризм ташкилотлари ушбу жараёнга кўпроқ эътибор қаратаётгани сабаби ҳам шунда.

Халқаро туризм ривожи ички туризмга эътибордан бошланади

Мамлакатимизда туризм соҳасида замонавий йўналиш ва турларни йўлга қўйиш хорижий сайёҳлар оқими ортиши, ички ва халқаро туризм ривожланиши ҳамда ташриф географияси кенгайишига олиб келади.

Сайёҳлик деганда фақат ташқаридан келиб-кетувчилар эмас, балки юртдошларимизнинг ҳам мамлакат бўйлаб ҳаракатланиши тушунилади. Яъни ички туризмни ривожлантириш орқали хорижий туристларни кўпроқ жалб қилиш мумкин. Шу мақсадда юртимизда “Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қил!” дастури йўлга қўйилган. Унинг доирасида республика бўйлаб корхона ва ташкилотларда фаолият юритаётган ходимлар ҳамда маҳаллалардаги аҳоли саёҳат қилади.

Туризм жаҳон иқтисодиётининг энг тез ривожланаётган ва истиқболли тармоқларидан. Бу хорижга экспорт қилмай, валюта олиб кириш имконияти, кам маблағ билан кўп иш ўрни очадиган, аҳоли даромади ва ҳудудлар қиёфасини яхшилайдиган соҳа. Юртимизда тарихий, маданий ва хушманзара жойлар жуда кўплиги эса бу имкониятларни каррасига оширади.

Президентимиз Олий Мажлис ва Ўзбекистон халқига йўллаган Мурожаатномасида қайд этганидек, ўтган йилларда эришган улкан ютуқларимиз энди “Ўзбекистон — 2030” стратегиясидаги мақсад ва вазифаларни қайта кўриб чиқишни тақозо этмоқда. Зеро, соҳаларда кузатилаётган юксалишлар энди олдимизда турган янги босқичдаги устувор йўналишлар ва амалиётни янада такомиллаштириш заруратини пайдо қилмоқда.

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОDНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДМ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.

Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. **Буюртма** Г-146.
32015 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. **Қоғоз бичими** А2.
Баҳоси келишилган нархда.

“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Навбатчи муҳаррир: Авазбек Худойқулов
Мусаҳҳиҳ: Насиба Абдуллаева
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

ЎзА якуни — 01:12 Топширилди — 01:20

Қабулхона: (71) 233-56-33 Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98 E-mail: info@yuz.uz Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05